

KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİ

11.06.2009 tarih ve 27255 sayılı Resmi Gazete (KTY Asıl)
21.08.2009 tarih ve 27326 sayılı Resmi Gazete (1.Değişiklik)
25.12.2009 tarih ve 27443 sayılı Resmi Gazete (2.Değişiklik)
31.12.2010 tarih ve 27802 sayılı Resmi Gazete (3.Değişiklik)
10.08.2011 tarih ve 28021 sayılı Resmi Gazete (4.Değişiklik)
31.12.2011 tarih ve 28159 sayılı Resmi Gazete (5.Değişiklik)

KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ KISIM

Başlangıç ve Temel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, karayolu taşımacılık faaliyetlerini ülke ekonomisinin gerektirdiği şekilde düzenlemek; taşımacılık faaliyetlerinde düzeni ve güvenliği sağlamak; taşımacı, acente, taşıma işleri komisyonculuğu, taşıma işleri organizatörlüğü, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, terminal işletmeciliği, dağıtım işletmeciliği ve benzeri taşımacılık faaliyetleri için mali yeterlilik, mesleki yeterlilik, mesleki saygınlık ilkelerine uygun olarak pazara giriş şartları ile bu faaliyetlerde bulunanların, gönderenlerin, yolcuların, çalışanların haklarını, sorumluluklarını, yükümlülüklerini tespit etmek; taşımacılık faaliyetlerinde istihdam edilenler ile taşımacılık faaliyetlerinde yararlanan taşıt, araç, gereç, yapı, tesis ve benzerlerinin niteliklerini belirlemek; karayolu taşımalarının diğer taşıma sistemleriyle birlikte ve birbirlerini tamamlayıcı olarak hizmet vermesini, denetimini ve mevcut imkânların daha yararlı bir şekilde kullanılmasını sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, kamuya açık karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu ve eşya taşımalarını, taşımacı, acente, taşıma işleri komisyonculuğu, taşıma işleri organizatörlüğü, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, terminal işletmeciliği, dağıtım işletmeciliği ve benzeri taşımacılık faaliyetlerini yapanlar ile taşıma işlerinde çalışanları, taşımacılık faaliyetlerinde yararlanan her türlü taşıt, araç, gereç, yapı, tesis ve benzerlerini kapsar.

(2) Servis taşımaları hakkındaki usul ve esaslar Bakanlıkça ayrıca düzenlenir.

(3) Aşağıdaki taşıtlarla yapılan taşımalar bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

a) Özel otomobillerle ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar.

b) Lastik tekerlekli traktörlerle ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar.

c) Üç tekerlekli taşıtlarla yapılan taşımalar.

ç) Resmi taşıtlarla ve bunların römorklarıyla yapılan ticari olmayan taşımalar.

d) Türk Silahlı Kuvvetlerine ait taşıtlarla ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar.

e) Gerçek kişiler adına hususi olarak kayıt ve tescil edilmiş kamyonet cinsi taşıtlarla ve bunların römorklarıyla yapılan ve hem taşımanın hem de taşınan eşyanın ticari olmadığı taşımalar.

(4) 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümleri saklıdır.

Dayanak

MADDE 3- (1) (Değişik: RG 31/12/2011-28159) Bu Yönetmelik; 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ile 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununda belirtilen tanımlara ek olarak bu Yönetmelikte geçen;

- a) Ambar: Eşyanın kapalı alanda muhafaza edilmesine uygun olan yeri,
- b) Antrepo: Gümrük mevzuatı hükümlerine göre açılmasına izin verilen ve gümrük idaresine verilen beyannameyle gümrük idaresi gözetimi ve denetimi altında eşyanın muhafaza edildiği yeri,
- c) Ara durak: Tarifeli yolcu taşımacılığında, kalkış noktası ile varış noktası arasında bulunan, yolcuların asgari ihtiyaçlarının karşılandığı ve yolcu indirilip bindirilen yeri,
- ç) Atıl kapasite: Karayolu taşımacılık piyasasında, taşıt veya işletmeci sayısı bakımından, talebe göre arzın fazla olmasını,
- d) **(Değişik: RG 31/12/2011-28159)** Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını,
- e) **(Değişik: RG 31/12/2011-28159)** Birim taşıt: Yarı römorku veya römorkuyla birlikte çekiciyi veya araç tescil belgesinde “römork takabilir” ifadesi varsa römorkuyla birlikte veya tek başına kamyonu veya tek başına kamyoneti,
- f) Çekici: Römork ve yarı römorkları çekmek için imal edilmiş olan ve bunlar olmadan eşya taşıyamayan motorlu taşıtı,
- g) Dağıtım işletmecisi: Tek parçada en fazla 5 kilogram ağırlığındaki kargoların kısa sürede kapıdan kapıya kendi nam ve hesabına dağıtımını yapan gerçek ve tüzel kişileri,
- ğ) Depo: Eşyanın açık ve kapalı alanda muhafaza edilmesine uygun olan yeri,
- h) Eşya/kargo terminali: Bu Yönetmelikte belirtilen özellikleri haiz ve yurtiçi ve uluslararası eşya/kargo taşımacıları/işletmecileri ve/veya acenteleri, komisyoncuları, taşıma işleri organizatörleri ile bunların eşya/kargo gönderenlerine/gönderilenlerine hizmet veren yapı veya tesisi,
- ı) Gabari: Yüklü veya yüksüz araçların uzunluk, genişlik ve yüksekliklerinin azami sınırlarını belirleyen ölçüleri,
- i) Geçici depolama yeri: Eşyanın gümrüğe sunulmasından sonra gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutuluncaya kadar gümrük idaresince geçici olarak depolanmasına izin verilen yeri,

j) Geçiş belgesi: Uluslararası anlaşmalar çerçevesinde, akit taraflardan biri tarafından kendi topraklarına girmek ve çıkmak veya bu topraklardan transit geçmek üzere diğer ülkede kayıtlı bir karayolu aracına verilen belgeyi,

k) Grup yolcu: Önceden planlanmış gezi, toplantı, tören ve benzeri amaçla bir araya gelen ve bu amaçla gerçekleşecek seyahatin başlangıcından bitimine kadar birlikte hareket eden yolcu topluluğunu,

l) İkili taşıma: Akit ülke taşıtlarının iki ülke arasında yapmış olduğu yolcu veya eşya taşımalarını,

m) İliçi: Bir ilin sınırları içinde bulunan alanı,

n) Kamu hizmeti sözleşmesi: Kamuya yeterli ulaştırma hizmeti sunulması amacıyla, Bakanlık ile yetki belgesi sahipleri arasında yapılan sözleşmeyi,

o) Kamu hizmeti yükümlülüğü: Bir yetki belgesi sahibinin normal ticari şartlarda veya ölçülerde üstlenemeyeceği, ancak, kamuya yeterince ulaştırma hizmeti verilmesi amacıyla, Bakanlığın talimatı üzerine yerine getirilmesi gereken yükümlülüğü,

ö) Kamyon: İzin verilen azami yüklü ağırlığı 3500 kilogramdan fazla olan ve eşya taşımak için imal edilmiş motorlu taşıtı,

p) Kamyonet: İzin verilen azami yüklü ağırlığı 3500 kilogramı geçmeyen ve eşya taşımak için imal edilmiş motorlu taşıtı,

r) Kanun: 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununu,

s) Karayolu: Trafik için kamunun yararlanmasına açık olan arazi şeridi, yol, otoyol, köprüler ve benzeri yapı ve alanları,

ş) Kargo tasnif ve aktarma merkezi: Kargo taşımalarında indirme, bindirme, yükleme, boşaltma, aktarma, tasnif ve dağıtım hizmetlerinin yapıldığı yeri,

t) Kısa unvan: Yetki belgesi sahibinin, yetkili makamlarca faaliyet alanıyla ilgili tescil edilmiş markasını,

u) Lojistik işletmecisi: Taşımacılık faaliyetinin yanı sıra; bağımsız bir işyerinin kullanım hakkına sahip olarak müşterilerine ait eşyayı teslim aldıktan sonra kendi gözetim ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, paketleme, tasnif, etiketleme, sipariş planlaması, dağıtım, teslimat ve benzeri hizmetlerin tamamını veya bir kısmını üstlenen gerçek ve tüzel kişileri,

ü) Mali yeterlilik: Bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerle ilgili bir işletmenin kurulmasını, sağlıklı yönetilmesini ve işletilmesini sağlamaya yönelik gerekli mali kaynaklara sahip olmayı,

v) Mesleki saygınlık: Ticari alanda ve karayolu taşımacılık faaliyetlerinin icrası ile ilgili kurallara uygun davranmayı ve faaliyet göstermeyi,

y) Mesleki yeterlilik: Karayolu taşımacılık faaliyetlerinin icrası ile ilgili eğitim, bilgi, beceri ve donanıma sahip olmayı,

z) Mesleki yeterlilik belgesi: İlgili mevzuatın bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerde bulunanlar için öngördüğü mesleki yeterlilik eğitimini alan ve/veya yapılacak olan sınavlarda başarılı olanlara verilen belgeyi,

aa) Mesleki yeterlilik eğitimi: Bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerle ilgili bir mesleki yeterliliğin kazandırılması amacıyla ilgili mevzuat çerçevesinde verilen eğitimi,

bb) Motorlu taşıt: Karayolunda insan, hayvan veya eşya taşımaya yarayan ve makine gücüyle yürütülen aracı veya taşıtı,

cc) Orta Düzey Yönetici (ODY): Bu Yönetmelik kapsamında faaliyet gösteren bir gerçek veya tüzel kişiliğin veya buna ait bağımsız bir birimin taşımacılık faaliyetlerini sürekli ve etkin bir şekilde sevk ve idare eden müdür, şef, uzman, operasyon yöneticisi ve benzeri unvanlarla görev yapan kişileri,

çç) Otobüs: Yapısı itibariyle insan taşımak için imal edilmiş ve şoförü dahil 9 kişiden fazla yolcu taşımaya uygun olan motorlu taşıtı,

1) Küçük otobüs (minibüs): Şoförü dahil 9 ile 15 adet arasında oturma yeri olan otobüsü,

2) Büyük otobüs: Şoförü dahil 15 adetten fazla oturma yeri olan otobüsü,

dd) Otomobil: Yapısı itibariyle şoförü dahil en fazla 8 adet oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş motorlu taşıtı,

ee) Özel izin belgesi: Uluslararası taşımalarda geçiş belgesi yerine geçmek üzere düzenlenen belgeyi,

ff) Özmal taşıt: Araç tescil belgesinde yetki belgesi sahibi adına kayıtlı taşıtı,

gg) Posta gönderisi: Posta Telgraf Teşkilatı (PTT) İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından taşınmak üzere, belirli bir form altında haberleşme niteliğindeki gönderileri, kitap numunelerini, katalogları, gazeteleri, süreli yayınları, dosyaları ve posta kolilerini,

ğğ) Resmi taşıt: Araç tescil belgesinde "resmi" olarak tescil edilmiş taşıtı,

hh) Römork: Motorlu taşıtla çekilen insan, hayvan veya eşya taşımak için imal edilmiş motorsuz taşıtı,

ıı) Sevk irsaliyesi: Yurt içi taşımalarda, gönderen tarafından gönderilen eşya için düzenlenen; eşyanın içeriğini, ağırlığını, hacmini, paketleme veya ambalaj şekli ile gerçek değerini belirleyen ve gönderenin beyanına dayanan ilgili mevzuat hükümleri uyarınca düzenlenen belgeyi,

ii) Sözleşmeli taşıt: Yetki belgesi sahibinin noterden yapılmış bir taşıma geliri paylaşımı veya kira sözleşmesine dayanarak, kendi unvan ve sorumluluğu altında çalıştıracığı başkasına ait taşıtı,

jj) Şehir içi: Bir şehrin belediye sınırları ile mücavir alanının toplamından oluşan alanı,

kk) Şoför: Ticari olarak tescil edilmiş bir motorlu taşıtı karayolunda süren ve ilgili mesleki yeterlilik belgesine sahip olan sürücüyü,

ll) Şube: Bir yetki belgesi sahibinin ticaret siciline tescil edilmiş merkezi işyeri adresi dışındaki faaliyetiyle ilgili ticaret siciline tescil edilmiş birimini,

- mm) Tarifeli kargo taşıma: İşletmecinin kargo kabul veya dağıtım yaptığı merkezi, şubesi veya acentesinin bulunduğu yerleşim yerleri arasında önceden belirlenen bir ücret tarifesine göre yapılan düzenli kargo taşımalarını,
- nn) Tarifeli yolcu taşıma: Önceden bir taşıma hattı ve taşıma güzergahı ile bir zaman ve ücret tarifesi belirlenerek ve bunlara uyularak yapılan düzenli yolcu taşımalarını,
- oo) Tarifesiz yolcu taşıma: Önceden bir taşıma hattı ve taşıma güzergahı ile bir zaman ve ücret tarifesi belirlenmeksizin; grup yolcu durumuna göre arazi veya mekik sefer düzenlenerek yapılan düzensiz yolcu taşımalarını,
- öö) Taşıma hattı: Tarifeli taşımacılıkta, taşımanın başladığı kalkış noktası ile bittiği varış noktasındaki yerleşim yerlerini,
- pp) Taşıma güzergahı: Taşımacılıkta, taşımanın başladığı kalkış noktasından bittiği varış noktasına kadar ara duraklar da dahil takip edilen yolu,
- rr) Taşıma irsaliyesi: Taşıma faaliyetinde bulunanların, taşınmasını üstlendikleri bir veya birden çok gönderilen ve gönderene ait aynı taşıtta, aynı zamanda taşınan eşya veya kargo için ilgili mevzuat hükümleri uyarınca taşımacı tarafından düzenlenen belgeyi,
- ss) Taşıma işleri organizatörü: Kanun, bu Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuatın taşımacılık sıfatı ile faaliyet gösterenlere getirdikleri yükümlülük ve sorumluluklar çerçevesinde taşımacı kabul edilerek, bu Yönetmeliğe göre eşya taşımacılığı alanında yetki belgesi almış gerçek ve tüzel kişilerin imkan, kabiliyet ve kapasiteleri ile gerektiğinde diğer taşıma türlerinden de yararlanarak veya bunları kullanarak kombine taşımacılık dahil kendi nam ve hesabına eşya taşınması yaptırarak taşıma faturası düzenleyen gerçek ve tüzel kişileri,
- şş) Taşıma kapasitesi (taşıma sınırı): Bir aracın teknik olarak güvenle taşıyabileceği en çok yük ağırlığı veya yolcu sayısını,
- tt) Taşıma senedi: Eşya ve kargo taşımalarında gönderen ile yetki belgesi sahibi arasında akdedilen, ilgili diğer mevzuat ve bu Yönetmelikle belirlenen bilgileri ihtiva eden sözleşme belgesi veya bu tür bir sözleşmede bulunması gereken bilgileri ihtiva etmesi halinde taşıma senedi yerine geçecek olan taşıma faturası, taşıma irsaliyesi veya irsaliyeli taşıma faturasını,
- uu) Taşıt belgesi: Yetki belgesi sahibinin kullanacağı taşıtların niteliğini ve sayısını liste halinde gösteren, yetki belgesinden ayrı ve yetki belgesinin eki olarak düzenlenen belgeyi,
- üü) Taşıt kartı: Bir taşıtın yalnız bir yetki belgesinde kayıtlı olduğunu ve bu yetki belgesi altında çalıştırılabileceğini gösteren belgeyi,
- vv) Taşıt katarı: Karayolunda bir birim olarak seyretmek üzere birbirine bağlanmış en az bir çeken ve en çok iki çekilen römork veya bir yarı römork ile bir römorktan oluşan aracı,
- yy) Terminal işletmecisi: Bu Yönetmelikte tanımlanan bir yolcu veya eşya/kargo terminalini işleten gerçek veya tüzel kişileri,

zz) Transit taşıma: Herhangi bir ülkede başlayan ve en az bir ülke toprakları üzerinden geçtikten sonra bir başka ülkede sona eren, başlama ve sona erme ülkeleri dışında kalan ülkeler üzerinden yapılan yolcu veya eşya taşımalarını,

aaa) Ücret tarifesi: Tarifeli taşımalarda taşıma faaliyetlerini ücret yönünden düzenleyen ve uyulması zorunlu olan belgeyi,

bbb) Üçüncü ülke taşıması: Yolcu ve eşyanın bindirme, indirme, yükleme, boşaltma noktalarının taşıtın kayıtlı olduğu ülkenin dışındaki ülkeler arasında yapılan taşımaları,

ccc) Üst Düzey Yönetici (ÜDY): Bu Yönetmelik kapsamında faaliyet gösteren bir gerçek veya tüzel kişiliği temsil ve ilzam ederek ve/veya bu kişilerin faaliyetlerini fiilen sevk ve idare ederek sürekli ve etkin bir şekilde yöneten yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesi, genel müdür, genel koordinatör, genel sekreter ve benzeri konumdaki veya bu unvanlarla istihdam edilen kişileri,

ççç) Yarı römork: Bir kısmı motorlu taşıt üzerine oturan, taşıdığı eşyanın ve kendi ağırlığının bir kısmı motorlu taşıt tarafından taşınan römorku,

ddd) Yetki belgesi: Bu Yönetmelik kapsamında bir faaliyette bulunacak gerçek ve tüzel kişilere çalışma izni veren ve Bakanlıkça düzenlenen belgeyi,

eee) Yolcu bileti: Yetki belgesi sahibi ile yolcu arasında akdedilen, yolcunun taşınması yükümlülüğünü içeren ve bu Yönetmelikle belirlenen şekil ve şartları ihtiva eden ve yolcuya verilmesi zorunlu olan belgeyi,

fff) Yolcu terminali: Bu Yönetmelikle belirlenen özellikleri haiz ve şehirlerarası, yurtiçi ve uluslararası yolcu taşımacıları ve/veya acenteleri ile bunların yolcularına hizmet veren yapı veya tesisi,

ggg) Yurtiçi: Türkiye sınırları içindeki alanı,

ğğğ) Zaman tarifesi: Tarifeli taşımalarda taşıma faaliyetlerini zaman yönünden düzenleyen ve uyulması zorunlu olan belgeyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Temel Hükümler

Yetki belgesi alma zorunluluğu

MADDE 5- (1) Bu Yönetmelik kapsamına giren taşımacılık, acentelik, taşıma işleri komisyonculuğu, taşıma işleri organizatörlüğü, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, dağıtım işletmeciliği, terminal işletmeciliği ve benzeri faaliyetlerde bulunacak gerçek ve tüzel kişilerin yapacakları faaliyetlere uygun olan yetki belgesini/belgelerini Bakanlıktan almaları zorunludur.

Yetki belgesi türleri

MADDE 6- (1) A türü yetki belgesi: Ticari amaçla otomobille yolcu taşımacılığı yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

- a) A1 yetki belgesi: Yurtiçi yolcu taşımacılığı yapacaklara,
 - b) A2 yetki belgesi: Uluslararası yolcu taşımacılığı yapacaklara,
- verilir.

(2) B türü yetki belgesi: Otobüsle uluslararası ve yurtiçi yolcu taşımacılığı yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

- a) B1 yetki belgesi: Tarifeli olarak uluslararası ve şehirlerarası ticari yolcu taşımacılığı yapacaklara,
 - b) B2 yetki belgesi: Tarifesiz olarak uluslararası ve yurtiçi ticari yolcu taşımacılığı yapacaklara,
 - c) B3 Yetki belgesi: Sadece kendi esas iştiğal konusu ile ilgili personelini taşımak üzere uluslararası ve yurtiçi yolcu taşımacılığı yapacak ve ticari maksatla taşımacılık yapmayacaklara,
- verilir.

(3) C türü yetki belgesi: Uluslararası ve yurtiçi eşya taşımacılığı yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

- a) C1 yetki belgesi: Sadece kendi esas iştiğal konusu ile ilgili eşya taşımacılığı yapacak ve ticari maksatla taşımacılık yapmayacaklara,
 - b) C2 yetki belgesi: Ticari amaçla eşya taşımacılığı yapacaklara,
 - c) C3 yetki belgesi: Ticari amaçla ev ve büro eşyası taşımacılığı yapacaklara,
- verilir.

(4) D türü yetki belgesi: Otobüsle yurtiçi yolcu taşımacılığı yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

- a) D1 yetki belgesi: Tarifeli olarak şehirlerarası ticari yolcu taşımacılığı yapacaklara,
 - b) D2 yetki belgesi: Tarifesiz olarak yurtiçi ticari yolcu taşımacılığı yapacaklara,
 - c) D3 yetki belgesi: Sadece kendi esas iştiğal konusu ile ilgili personelini yurtiçinde taşımak üzere yolcu taşımacılığı yapacak ve ticari maksatla taşımacılık yapmayacaklara,
 - ç) D4 yetki belgesi: Tarifeli ve tarifesiz olarak 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası ve taşıma mesafesine bakılmaksızın iliçi ticari yolcu taşımacılığı yapacaklara,
- verilir.

(5) F türü yetki belgesi: Ticari amaçla yolcu taşımacılığı alanında acentelik yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

- a) F1 yetki belgesi: Yurtiçi yolcu taşımacılığı alanında acentelik yapacaklara,
 - b) F2 yetki belgesi: Uluslararası ve yurtiçi yolcu taşımacılığı alanında acentelik yapacaklara,
- verilir.

(6) G türü yetki belgesi: Ticari amaçla eşya ve kargo taşımacılığı alanında acentelik yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

- a) G1 yetki belgesi: Yurtiçi eşya taşımacılığı alanında acentelik yapacaklara,
- b) G2 yetki belgesi: Uluslararası ve yurtiçi eşya taşımacılığı alanında acentelik yapacaklara,
- c) G3 yetki belgesi: Yurtiçi kargo taşımacılığı alanında acentelik yapacaklara,
- ç) G4 yetki belgesi: Uluslararası ve yurtiçi kargo taşımacılığı alanında acentelik yapacaklara,

verilir.

(7) H türü yetki belgesi: Ticari amaçla eşya taşımacılığı alanında komisyonculuk yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

- a) H1 yetki belgesi: Yurtiçi eşya taşımacılığı alanında komisyonculuk yapacaklara,
- b) H2 yetki belgesi: Uluslararası ve yurtiçi eşya taşımacılığı alanında komisyonculuk yapacaklara,

verilir.

(8) K türü yetki belgesi: Yurtiçi eşya taşımacılığı yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

- a) K1 yetki belgesi: Ticari amaçla eşya taşımacılığı yapacaklara,
- b) K2 yetki belgesi: Sadece kendi esas iştilal konusu ile ilgili eşya taşımacılığı yapacak ve ticari maksatla taşımacılık yapmayacaklara,

- c) K3 yetki belgesi: Ticari amaçla ev ve büro eşyası taşımacılığı yapacaklara,
- verilir.

(9) L türü yetki belgesi: Ticari amaçla lojistik işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

- a) L1 yetki belgesi: Yurtiçi lojistik işletmeciliği yapacaklara,
 - b) L2 yetki belgesi: Uluslararası ve yurtiçi lojistik işletmeciliği yapacaklara,
- verilir.

(10) M türü yetki belgesi: Tarifeli olarak ticari amaçla kargo işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

- a) M1 yetki belgesi: İliçi kargo işletmeciliği yapacaklara,
 - b) M2 yetki belgesi: Yurtiçi kargo işletmeciliği yapacaklara,
 - c) M3 yetki belgesi: Uluslararası ve yurtiçi kargo işletmeciliği yapacaklara,
- verilir.

(11) N türü yetki belgesi: Ticari amaçla nakliyat ambarı işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

- a) N1 yetki belgesi: İliçi nakliyat ambarı işletmeciliği yapacaklara,
 - b) N2 yetki belgesi: Yurtiçi nakliyat ambarı işletmeciliği yapacaklara,
- verilir.

(12) P türü yetki belgesi: Ticari amaçla dağıtım işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

- a) P1 yetki belgesi: İliçi dağıtım işletmeciliği yapacaklara,
- b) P2 yetki belgesi: Yurtiçi dağıtım işletmeciliği yapacaklara, verilir.

(13) R türü yetki belgesi: Ticari amaçla taşıma işleri organizatörlüğü yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

- a) R1 yetki belgesi: Yurtiçi taşıma işleri organizatörlüğü yapacaklara,
- b) R2 yetki belgesi: Uluslararası ve yurtiçi taşıma işleri organizatörlüğü yapacaklara, verilir.

(14) T türü yetki belgesi: Terminal işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşlarına verilir ve aşağıdaki türlere ayrılır:

- a) T1 yetki belgesi: Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde yolcu terminali işletmeciliği yapacaklara,
- b) T2 yetki belgesi: Büyükşehir Belediyesi sınırları dışında kalan yerleşim birimlerinde yolcu terminali işletmeciliği yapacaklara,
- c) T3 yetki belgesi: Eşya terminali işletmeciliği yapacaklara, verilir.

Taşımacılık faaliyetlerinde genel kural

MADDE 7- (1) Taşımacılık faaliyetleri; ekonomik, seri, elverişli, güvenli, çevreye kötü etkisi en aza indirilecek, fert, toplum ve çevre sağlığı ile bunların güvenliğini olumsuz yönde etkilemeyecek ve kamu yararını gözetecek tarzda serbest rekabet ortamında gerçekleştirilir.

Mevzuata uygun taşımacılık faaliyeti yapılması ve yasaklar

MADDE 8- (1) Karayolu taşımacılık faaliyetlerinin ikili ve çok taraflı uluslararası anlaşma ve sözleşmelere, Kanuna, bu Yönetmeliğe ve ilgili diğer mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi esastır. Buna göre:

- a) Yapılacak faaliyetin kapsamına uygun bir yetki belgesi alınmadan, muhtevası bu Yönetmelikte belirtilen herhangi bir faaliyette bulunulamaz.
- b) Yetki belgesi sahipleri, almış oldukları yetki belgesinin kapsamı dışında faaliyette bulunamazlar.
- c) Taşıt belgesine kaydedilmeyen taşıtlar, bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerde kullanılamaz.
- ç) Bir yetki belgesi sahibinin taşıt belgesine sözleşmeli olarak kayıtlı taşıtların sahipleri kendi nam ve hesabına taşıma yapamaz ve gönderenlere/yolculara taşıma faturası veya taşıma faturası yerine geçen belge düzenleyemezler.
- d) Yolcu taşımacılığında komisyonculuk yapılamaz.

e) F, G ve H türü yetki belgesi sahipleri kendi nam ve hesaplarına taşıma yapamaz, yaptıramaz ve yolcu bileti veya taşıma faturası düzenleyemezler.

f) H ve R türü yetki belgesi sahipleri; C1 ve K2 yetki belgesi sahipleriyle anlaşma veya sözleşme yapamazlar.

g) 2/3/1950 tarihli ve 5584 sayılı Posta Kanunu ile tanımlanan ve Posta Telgraf Teşkilatı İşletmesi Genel Müdürlüğü (PTT)'nün tekelinde bulunan gönderiler, sadece PTT tarafından toplanır ve dağıtılır. Bu gönderiler, yetki belgesi sahipleri tarafından kendi nam ve hesaplarına toplanamaz ve dağıtılamaz.

ğ) 14/9/1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu ile 5/10/2007 tarihli ve 26664 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Seyahat Acentaları Yönetmeliği hükümlerine göre kurulmuş seyahat acentalığı belgesine sahip olanların, yaptıkları organizasyonlarda verecekleri hizmetlerin kapsamına karayolu taşımacılığını da dahil etmeleri halinde; gerçekleşecek taşıma yurtiçi ise B2 veya D2, uluslararası ise sadece B2 yetki belgesi olarak taşıma yapmaları veya bu taşımaları söz konusu yetki belgesi sahiplerine yaptırmaları şarttır.

(2) Birinci fıkranın (a), (b), (c), (ç) ve (ğ) bentlerine aykırı hareket edenlere her bent için Kanunun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin birinci cümlesinde belirtilen; (d) ve (e) bentlerine aykırı hareket edenlere her bent için Kanunun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen idari para cezaları uygulanır.

(3) Bir taşıt belgesine kayıtlı olmayan taşıtların terminallere, yükleme veya boşaltma noktalarına girişlerine ve çıkışlarına, sınır kapılarından ise çıkışlarına, bu Yönetmeliğin 72 ncı maddesinde belirtilen yetkili görevliler tarafından izin verilmez. Bu durumdaki taşıtlarda bulunan yolcuların ve eşyaların aktarılmasına ise, taşıtlar uygun yerlere alınarak izin verilir.

Taşımacılık faaliyetlerinde hizmetin sürekliliği ve engellenemeyeceği

MADDE 9- (1) Yetki belgesi sahipleri, almış oldukları yetki belgesi kapsamına giren hizmetlerini, hizmetin ifasını imkânsız kılan yasal mücbir sebepler dışında yapmaktan kaçınamazlar. Bu hizmetlerden ayırım yapmaksızın herkesin yararlanmasını ve hizmetin sürekliliğini sağlamak zorundadırlar.

(2) Bu hizmetlerin yerine getirilmesi, hizmeti üstlenenler veya üçüncü şahıslar tarafından engellenemez.

Sınırlamalar, kısıtlamalar ve geçici düzenlemeler

MADDE 10- (1) Bu Yönetmelik kapsamında faaliyette bulunanların sayısı, yolcu ve eşya taşıma kapasiteleri ile bu husustaki potansiyel, yetki belgelerinde kayıtlı taşıtların durumu, haksız rekabetin önlenmesi, kamu yararının gözetilmesi, atıl kapasite oluşumunun ve kaynak israfının önlenmesi, güvenlik veya benzeri nedenlerle Bakanlık, yetki belgelerinin verilmesi ve/veya sayısında, taşıt sayıları ve/veya kapasitelerinde, taşıma hatlarında veya güzergahlarında sınırlamalar, kısıtlamalar ve/veya belirli bir süreyle sınırlı geçici düzenlemeler yapabilir.

(2) Bakanlık, bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerle ilgili piyasadaki ücretlerin; ülke ekonomisi ve/veya kamu yararı aleyhine sonuç vermesi ve/veya aşırı ücret uygulanması ve/veya rekabet ortamının bozulması hallerinde ve gerektiğinde söz konusu faaliyetler için belirli bir süreyle sınırlı taban ve/veya tavan ücret tarifesi uygulaması getirebilir.

Tehlikeli maddelerin ve tehlikeli atıkların taşınması

MADDE 11- (1) Yetki belgesi sahipleri, tehlikeli madde ve tehlikeli atık taşımalarını ilgili mevzuata uygun olarak yapmak zorundadırlar.

(2) Yetki belgesi sahipleri, tehlikeli madde veya tehlikeli atık taşıyan taşıtlarının; taşıyacakları tehlikeli maddenin veya tehlikeli atığın özelliğine uygun olduğunu gösteren bilgi ve belgeler ile Tehlikeli Madde Sorumluluk Sigortası poliçesini ibraz ederek, ilgili mercilerden bu taşımalar için ayrıca izin almakla yükümlüdürler.

İKİNCİ KISIM

Yetki Belgesine İlişkin Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Yetki Belgesi Almanın ve Yenilemenin Şartları ve Gerekli Belgeler

Yetki belgesi almanın veya yenilemenin genel şartları

MADDE 12 – (1) Yetki belgesi almak veya yenilemek için;

a) Gerçek kişilerin Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde olmaları,
b) Tüzel kişilerin Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş ve Türk Ticaret Siciline tescil edilmiş olmaları,

c) Yetki belgesi talep eden veya yenilemek isteyen;

1) Gerçek kişilerde sahip ve/veya varsa temsil ve ilzama yetkili yöneticilerin,
2) Anonim şirket statüsündeki tüzel kişiliklerde, yönetim kurulu başkan ve üyeleri, genel müdür ve temsil ve ilzama yetkili yöneticilerin,

3) Diğer şirket statüsündeki tüzel kişilerde, tüm ortakların ve bu tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili yöneticilerin,

4) Kooperatiflerde, yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile kooperatifi temsil ve ilzama yetkili yöneticilerin,

(Değişik: RG 31/12/2011-28159) kaçakçılık, dolandırıcılık, dolanlı iflas, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, uyuşturucu ve silah kaçakçılığı, kaçak insan taşımacılığı veya ticareti, hırsızlık, rüşvet suçları ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ile 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan dolayı hürriyeti bağlayıcı ceza ile hükümlü olmamaları,

ç) Yetki belgesi almak veya yenilemek isteyenlerin;

1) Vergi sistemine kayıtlı olmaları,

2) Merkezi adreslerinin bulunduğu yerdeki ticaret odası veya ticaret ve sanayi odası veya esnaf ve sanatkarlar odası veya ziraat odasından birine kayıtlı olmaları,

3) Bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesinde belirtilen özel şartları sağlamaları,

4) Bu Yönetmeliğin 80 inci maddesinde belirtilen yetki belgesi ücretini veya yetki belgesi yenileme ücretini ödemiş olmaları,

şarttır.

(2) (**Değişik: RG 31/12/2011-28159**) Yetki belgesini yenilemek isteyen yetki belgesi sahiplerinin yetki belgelerinin geçerlilik süresince karayolu taşımacılık faaliyetlerinin icrası ile ilgili olarak;

a) Çalışanların ücret ve çalışma şartlarına,

b) Şoförlerin çalışma ve dinlenme sürelerine,

c) Araçların ağırlık ve boyutlarına,

ç) Yol ve araç güvenliğine,

d) Çevrenin korunmasına,

e) Mesleki yeterlilik şartlarına,

ilişkin kurallardan; (a), (d) ve (e) bentlerine karşı toplam 15 kez; taşıt belgelerinde kayıtlı taşıtlarından herhangi birinin (c) ve (ç) bentlerine karşı toplam 10 kez, çalıştırdığı şoförlerin herhangi birinin (b) bendine karşı toplam 10 kez kusur işlemesinden dolayı idari para cezasına maruz kalmamış olmak sureti ile mesleki saygınlığa sahip olmaları gerekir.

(3) Türkiye’de taşımacılık faaliyetinde bulunacak yabancılara, 5/6/2003 tarihli ve 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu hükümleri ile bu Yönetmeliğin belirlediği şartları yerine getirmeleri halinde talep ettikleri yetki belgesi verilir.

Yetki belgesi almanın veya yenilemenin özel şartları

MADDE 13- (1) A türü yetki belgeleri için;

a) A1 yetki belgesi için başvuranların, ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş en az 4 adet özmal otomobil ile 20.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine,

b) A2 yetki belgesi için başvuranların, ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş en az 5 adet özmal otomobil ile 40.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine,

c) A1 veya A2 yetki belgesi için başvuranların, bu işe elverişli sığa ve soğuğa karşı korunmuş, en az 4 yolcunun/müşterinin rahatça oturabileceği, telefonu, tuvaleti bulunan bağımsız bir yere veya kullanım hakkına,

ç) A1 veya A2 yetki belgesi için başvuranların, merkezi adresi ve varsa şubelerinde asgari 2 araçlık park alanına veya kullanım hakkına,

sahip olmaları şarttır.

(2) B türü yetki belgeleri için;

a) B1 yetki belgesi için başvuranların, ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş özmal otobüslerle toplam 150 adet koltuk kapasitesine ve 100.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine sahip olmaları şarttır.

b) B2 yetki belgesi için başvuranların, ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş özmal otobüslerle toplam 90 adet koltuk kapasitesine ve 50.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine sahip olmaları şarttır.

c) B3 yetki belgesi için başvuranların; ticari veya hususi olarak kayıt ve tescil edilmiş en az 1 adet özmal otobüse sahip olmaları şarttır.

(3) **(Değişik: RG 31/12/2011-28159)** C Türü yetki belgeleri için;

a) C1 yetki belgesi için başvuranların, ticari veya hususi olarak kayıt ve tescil edilmiş eşya taşımaya mahsus en az 1 adet özmal birim taşıta sahip olmaları şarttır.

b) C2 yetki belgesi için başvuranların, ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş eşya taşımaya mahsus en az 10 adet özmal birim taşıt ile toplam 300 ton taşıma kapasitesine ve 100.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine sahip olmaları şarttır.

c) C3 yetki belgesi için başvuranların, ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş eşya taşımaya mahsus en az 3 adet özmal birim taşıt ile toplam 50 ton taşıma kapasitesine ve 25.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine sahip olmaları şarttır.

(4) D türü yetki belgeleri için;

a) D1 yetki belgesi için başvuranların, ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş özmal otobüslerle toplam 150 adet koltuk kapasitesine ve 60.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine sahip olmaları şarttır.

b) D2 yetki belgesi için başvuranların, ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş özmal otobüslerle toplam 75 adet koltuk kapasitesine ve 30.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine sahip olmaları şarttır.

c) D3 yetki belgesi için başvuranların, ticari veya hususi olarak kayıt ve tescil edilmiş en az 1 adet özmal otobüse sahip olmaları şarttır.

ç) D4 yetki belgesi için başvuranların, ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş en az 1 adet özmal otobüse ve 5.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine sahip olmaları şarttır.

(5) F türü yetki belgeleri için;

a) F1 yetki belgesi için başvuranların, A1, D1, D2 veya D4 yetki belgesi sahibi taşımacılardan en az birisiyle imzalanmış bir acentelik sözleşmesi bulunması, faaliyet gösterilen yer ilçe ise 2.000 Türk Lirası, il ise 6.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesi ile faaliyette bulunduğu yerleşim yerinde kendisine veya sözleşme yaptığı A1, D1, D2 veya D4 yetki belgesi sahibine vereceği acentelik hizmetine elverişli müstakil bir büroya veya faaliyette bulunduğu yerleşim biriminde kalkış yerindeki terminaller birleştirilmiş ise bu terminallerdeki bürolardan birinde yeterli bir alanın kullanım hakkına sahip olmaları şarttır.

b) F2 yetki belgesi için başvuranların, A1, A2, B1, B2, D1, D2 veya D4 yetki belgesi sahibi taşımacılardan en az birisiyle imzalanmış bir acentelik sözleşmesi bulunması ve 6.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesi ile faaliyette bulunduğu yerleşim yerinde kendisine veya sözleşme yaptığı A1, A2, B1, B2, D1, D2 veya D4 yetki belgesi sahibine vereceği acentelik hizmetine elverişli müstakil bir büroya veya faaliyette bulunduğu yerleşim biriminde kalkış yerindeki terminaller birleştirilmiş ise bu terminallerdeki bürolardan birinde yeterli bir alanın kullanım hakkına sahip olmaları şarttır.

c) F1 ve F2 yetki belgesi sahiplerinin, açacakları her şube için sermaye veya işletme sermayesi miktarı aynı miktarda katlanarak artar.

ç) Köy, kasaba ve beldelerde faaliyette bulunmak üzere F1 yetki belgesi almak isteyenlerden sermaye veya işletme sermayesi şartı aranmaz ve yetki belgesi ücretinde % 75 indirim uygulanır.

d) Köy, kasaba ve beldelerde faaliyette bulunmak üzere, sermaye veya işletme sermayesi şartı aranmadan % 75 indirimli ücretle F1 yetki belgesi alanlar, il ve ilçelerde şube açmak isterlerse F1 yetki belgesi için bu Yönetmelikte öngörülen şartları sağlar ve geçerli tam ücret üzerinden % 75 fark öderler.

(6) G türü yetki belgeleri için;

a) G1 yetki belgesi için başvuranların, 20.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine sahip olmaları; ayrıca L1, N1 veya N2 yetki belgesi sahibi gerçek veya tüzel kişiler ile K1 yetki belgesi sahibi tüzel kişilerden en az birisiyle imzalanmış bir acentelik sözleşmesi bulunması şarttır.

b) G2 yetki belgesi için başvuranların, 30.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine sahip olmaları; ayrıca C2 veya L2 yetki belgesi sahiplerinden en az birisiyle imzalanmış bir acentelik sözleşmesi bulunması şarttır.

c) G3 yetki belgesi için başvuranların, 20.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine sahip olmaları; ayrıca M1, M2, P1 veya P2 yetki belgesi sahiplerinden en az birisiyle imzalanmış bir acentelik sözleşmesi bulunması şarttır.

ç) G4 yetki belgesi için başvuranların, 30.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine sahip olmaları; ayrıca M3 yetki belgesi sahiplerinden en az birisiyle imzalanmış bir acentelik sözleşmesi bulunması şarttır.

d) G1 veya G2 yetki belgesi için başvuranların, yetki belgeleri süresince en az 30 m² 'lik kapalı ve yükleme, boşaltma, aktarma, istifleme ile depolama gibi hizmetlere elverişli yapı ve donanımda, trafiği engellemeyen ve 1 kamyonetin yanaşıp yükleme, boşaltma yapabileceği bağımsız bir taşınmazın kullanım hakkına sahip olmaları şarttır.

e) G3 veya G4 yetki belgesi için başvuranların, yetki belgeleri süresince en az 20 m² 'lik kapalı ve yükleme, boşaltma, aktarma, istifleme, tasnif, etiketleme ile depolama gibi hizmetlere

elverişli yapı ve donanımda, trafiği engellemeyen ve 1 kamyonetin yanaşıp yükleme, boşaltma yapabileceği bağımsız bir taşınmazın kullanım hakkına sahip olmaları şarttır.

f) Büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçeler ile il merkez ilçesi dışındaki ilçe, belde, kasaba ve köylerde faaliyette bulunmak üzere G3 yetki belgesi almak isteyenlerden sermaye veya işletme sermayesi şartı aranmaz ve yetki belgesi ücretinde % 75 indirim uygulanır.

g) Büyükşehir Belediyesi sınırları içindeki ilçeler ile il merkez ilçesi dışındaki ilçe, belde, kasaba ve köylerde faaliyette bulunmak üzere, sermaye veya işletme sermayesi şartı aranmadan % 75 indirimli ücretle G3 yetki belgesi alanlar, Büyükşehir Belediyesi sınırları içindeki ilçeler ile il merkez ilçesi içinde şube açmak isterlerse G3 yetki belgesi için bu Yönetmelikte öngörülen şartları sağlar ve geçerli tam ücret üzerinden % 75 fark öderler.

(7) H türü yetki belgeleri için;

a) H1 yetki belgesi için başvuranların, 20.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesi ile bu işe elverişli bağımsız bir büronun kullanım hakkına sahip olmaları şarttır.

b) H2 yetki belgesi için başvuranların, 40.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesi ile bu işe elverişli bağımsız bir büronun kullanım hakkına sahip olmaları şarttır.

(8) **(Değişik: RG 31/12/2011-28159)** K türü yetki belgeleri için;

a) K1 yetki belgesi için başvuran gerçek kişilerin, ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş eşya taşımaya mahsus özmal birim taşıtlarla en az 25 ton taşıma kapasitesine ve 10.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine sahip olmaları şarttır. Sadece kamyonetlerle iliçi ve/veya şehiriçi taşımacılık yapmak üzere başvuran gerçek kişilerden 1 adet özmal birim taşıt dışında asgari kapasite ve sermaye şartı aranmaz ve bunların yetki belgesi ücretlerinde % 75 indirim uygulanır. Bu şekilde yetki belgesi alanlar, yetki belgesi eki taşıt belgesine toplam yüklü ağırlığı 3500 kilogram'dan fazla olan ve eşya taşımak için imal edilmiş taşıt/taşıtları kaydettirerek yurt içi faaliyette bulunmak istemeleri halinde; K1 yetki belgesi için bu Yönetmelikte gerçek kişiler için öngörülen asgari kapasite ve sermaye şartlarını sağlarlar ve geçerli tam ücret üzerinden % 75 fark öderler.

b) K1 yetki belgesi için başvuran kooperatifler dahil tüzel kişilerin, ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş eşya taşımaya mahsus özmal birim taşıtlarla en az 75 ton taşıma kapasitesine ve 10.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine sahip olmaları şarttır. Sadece kamyonetlerle iliçi ve/veya şehiriçi taşımacılık yapmak üzere başvuran tüzel kişilerden 1 adet özmal birim taşıt dışında asgari kapasite ve sermaye şartı ile 43 üncü maddenin onbeşinci fıkrasının (b) bendinde yer alan şart aranmaz ve bunların yetki belgesi ücretlerinde % 75 indirim uygulanır. Bu şekilde yetki belgesi alanlar, yetki belgesi eki taşıt belgesine toplam yüklü ağırlığı 3500 kilogram'dan fazla olan ve eşya taşımak için imal edilmiş taşıt/taşıtları kaydettirerek yurt içi faaliyette bulunmak istemeleri halinde; K1 yetki belgesi için bu Yönetmelikte tüzel kişiler için öngörülen asgari kapasite ve sermaye şartları ile 43 üncü maddenin onbeşinci fıkrasının (b) bendinde yer alan şartı sağlarlar ve geçerli tam ücret üzerinden % 75 fark öderler.

c) K2 yetki belgesi için başvuranların, ticari veya hususi olarak kayıt ve tescil edilmiş en az 1 adet eşya taşımaya mahsus özmal birim taşıta sahip olmaları şarttır. Sadece kamyonetlerle taşımacılık yapmak üzere başvuran kişilerin yetki belgesi ücretlerinde % 75 indirim uygulanır. Bu şekilde yetki belgesi alanlar, yetki belgesi eki taşıt belgesine toplam yüklü ağırlığı 3500 kilogram'dan fazla olan ve eşya taşımak için imal edilmiş taşıt/taşıtları kaydettirmek istemeleri halinde; K2 yetki belgesi geçerli tam ücreti üzerinden % 75 fark öderler.

ç) K3 yetki belgesi için başvuranların, ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş eşya taşımaya mahsus özmal birim taşıtlarla en az 30 ton taşıma kapasitesine ve 5.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine sahip olmaları şarttır.

(9) **(Değişik: RG 31/12/2011-28159)** L türü yetki belgeleri için;

a) L1 yetki belgesi için başvuranların;

1) Ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş eşya taşımaya mahsus özmal birim taşıtlarla en az 100 ton taşıma kapasitesine,

2) Merkezinde veya merkezinin bulunduğu il sınırları içinde şube olarak tescil edilmiş bu işe elverişli, en az 1.000 m²'lik kapalı ve/veya açık alana sahip ve yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, paketleme, tasnif, etiketleme, satış veya pazarlama, sipariş planlaması, dağıtım, nakliye gibi hizmetlere elverişli yapı ve donanımda, trafiği engellemeyen ve eşya taşımaya mahsus taşıtların yanaşıp yükleme, boşaltma yapabileceği bağımsız bir taşınmazın kullanım hakkına,

3) Her bir şube için (2) numaralı alt bentte belirtilen nitelikleri haiz 200 m²'lik kapalı ve/veya açık alana sahip bir taşınmazın kullanım hakkına,

4) 150.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine, sahip olmaları şarttır.

b) L2 yetki belgesi için başvuranların;

1) Ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş eşya taşımaya mahsus özmal birim taşıtlarla en az 150 ton taşıma kapasitesine,

2) Merkezinde veya merkezinin bulunduğu il sınırları içinde şube olarak tescil edilmiş bu işe elverişli, en az 2.000 m²'lik kapalı ve/veya açık alanı haiz ve yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, paketleme, tasnif, etiketleme, satış veya pazarlama, sipariş planlaması, dağıtım, nakliye gibi hizmetlere elverişli yapı ve donanımda, trafiği engellemeyen ve eşya taşımaya mahsus taşıtların yanaşıp yükleme, boşaltma yapabileceği bağımsız bir taşınmazın kullanım hakkına,

3) Her bir şube için (2) numaralı alt bentte belirtilen nitelikleri haiz 200 m²'lik kapalı ve/veya açık alanı haiz bir taşınmazın kullanım hakkına,

4) 300.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine, sahip olmaları şarttır.”

(10) **(Değişik: RG 31/12/2011-28159)** M türü yetki belgeleri için;

a) M1 yetki belgesi için başvuranların;

1) Ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş eşya taşımaya mahsus en az 3 adet özmal birim taşıta,

2) Merkezinde veya merkezinin bulunduğu il sınırları içinde şube olarak tescil edilmiş en az 200 m²'lik kapalı ve yükleme, boşaltma, aktarma, istifleme, tasnif, etiketleme ile depolama gibi hizmetlere elverişli yapı ve donanımda, trafiği engellemeyen ve eşya taşımaya mahsus taşıtların yanaşıp yükleme, boşaltma yapabileceği bağımsız bir taşınmazın kullanım hakkına,

3) Her bir şube için (2) numaralı alt bentte belirtilen nitelikleri haiz 20 m²'lik kapalı alanı haiz bir taşınmazın kullanım hakkına,

4) 12.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine,
sahip olmaları şarttır.

b) M2 yetki belgesi için başvuranların;

1) Ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş eşya taşımaya mahsus en az 30 adet özmal birim taşıta sahip olmaları,

2) Merkezinde veya merkezinin bulunduğu il sınırları içinde şube olarak tescil edilmiş en az 400 m²'lik kapalı ve yükleme, boşaltma, aktarma, istifleme, tasnif, etiketleme ile depolama gibi hizmetlere elverişli yapı ve donanımda, trafiği engellemeyen ve eşya taşımaya mahsus taşıtların yanaşıp yükleme, boşaltma yapabileceği bağımsız bir taşınmazın kullanım hakkına sahip olmaları,

3) Her bir şube için (2) numaralı alt bentte belirtilen nitelikleri haiz 20 m²'lik kapalı alanı haiz bir taşınmazın kullanım hakkına sahip olmaları,

4) 250.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine sahip olmaları,

5) Şube ya da acente şeklinde 7 coğrafi bölgede ve her bir bölgede en az 3 ilde olmak üzere örgütlenmelerini tamamlamış olmaları,
şarttır.

c) M3 yetki belgesi için başvuranların;

1) Ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş eşya taşımaya mahsus en az 30 adet özmal birim taşıta sahip olmaları,

2) Merkezinde veya merkezinin bulunduğu il sınırları içinde şube olarak tescil edilmiş en az 400 m²'lik kapalı ve yükleme, boşaltma, aktarma, istifleme, tasnif, etiketleme ile depolama gibi hizmetlere elverişli yapı ve donanımda, trafiği engellemeyen ve eşya taşımaya mahsus taşıtların yanaşıp yükleme, boşaltma yapabileceği bağımsız bir taşınmazın kullanım hakkına sahip olmaları,

3) Her bir şube için (2) numaralı alt bentte belirtilen nitelikleri haiz en az 20 m²'lik kapalı alanı haiz bir taşınmazın kullanım hakkına sahip olmaları,

4) 300.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine sahip olmaları,

5) Türkiye dışında en az bir ülkede bir şube veya acenteliklerinin bulunması,

6) M3 yetki belgesi sahiplerinin yurtiçinde faaliyet gösterebilmeleri için; şube ya da acente şeklinde 7 coğrafi bölgede ve her bir bölgede en az 3 ilde olmak üzere örgütlenmelerini tamamlamış olmaları,

şarttır.

(11) **(Değişik: RG 31/12/2011-28159)** N türü yetki belgeleri için;

a) N1 yetki belgesi için başvuruların;

1) Ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş eşya taşımaya mahsus en az 4 adet özmal birim taşıta,
2) Merkezinde veya merkezinin bulunduğu il sınırları içinde şube olarak tescil edilmiş en az 100 m²'lik kapalı ve yükleme, boşaltma, aktarma, istifleme, tasnif, etiketleme ile depolama gibi hizmetlere elverişli yapı ve donanımda, trafiği engellemeyen ve eşya taşımaya mahsus taşıtların yanaşım yüklemeye, boşaltma yapabileceği bağımsız bir taşınmazın kullanım hakkına,

3) Her bir şube için (2) numaralı alt bentte belirtilen nitelikleri haiz en az 30 m²'lik kapalı alanı haiz bir taşınmazın kullanım hakkına,

4) 15.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine,
sahip olmaları şarttır.

b) N2 yetki belgesi için başvuruların;

1) Ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş eşya taşımaya mahsus en az 10 adet özmal birim taşıta sahip olmaları,

2) Merkezinde veya merkezinin bulunduğu il sınırları içinde şube olarak tescil edilmiş en az 200 m²'lik kapalı ve yükleme, boşaltma, aktarma, istifleme, tasnif, etiketleme ile depolama gibi hizmetlere elverişli yapı ve donanımda, trafiği engellemeyen ve eşya taşımaya mahsus taşıtların yanaşım yüklemeye, boşaltma yapabileceği bağımsız bir taşınmazın kullanım hakkına sahip olmaları,

3) Her bir şube için (2) numaralı alt bentte belirtilen nitelikleri haiz en az 30 m²'lik kapalı alanı haiz bir taşınmazın kullanım hakkına sahip olmaları,

4) 50.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine sahip olmaları,

5) Şube veya acente şeklinde en az 2 coğrafi bölgede ve her bir bölgede en az 2 ilde olmak üzere örgütlenmelerini tamamlamış olmaları,
şarttır.

(12) P türü yetki belgeleri için;

a) P1 yetki belgesi için başvuruların;

1) İki tekerlekli olanlar dahil ticari veya hususi olarak kayıtlı en az 5 adet özmal motorlu taşıta,

2) Merkezinde veya merkezinin bulunduğu il sınırları içinde en az 100 m²'lik kapalı ve yükleme, boşaltma, aktarma, istifleme, tasnif, etiketleme ile depolama gibi hizmetlere elverişli yapı ve donanımda, trafiği engellemeyen ve eşya taşımaya mahsus taşıtların yanaşım yüklemeye, boşaltma yapabileceği bağımsız bir taşınmazın kullanım hakkına,

3) Her bir şube için (2) numaralı alt bentte belirtilen nitelikleri haiz en az 20 m²'lik kapalı alanın kullanım hakkına,

4) En az 5 adet dağıtıcı elemana,

5) 12.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine

sahip olmaları şarttır.

b) P2 yetki belgesi için başvuranların;

1) İki tekerlekli olanlar dahil ticari veya hususi olarak kayıtlı en az 30 adet özmal motorlu taşıta sahip olmaları,

2) Merkezinde veya merkezinin bulunduğu il sınırları içinde en az 100 m²'lik kapalı ve yükleme, boşaltma, aktarma, istifleme, tasnif, etiketleme ile depolama gibi hizmetlere elverişli yapı ve donanımda, trafiği engellemeyen ve eşya taşımaya mahsus taşıtların yanaşıp yükleme, boşaltma yapabileceği bağımsız bir taşınmazın kullanım hakkına sahip olmaları,

3) Her bir şube için (2) numaralı alt bentte belirtilen nitelikleri haiz en az 20 m²'lik kapalı alanın kullanım hakkına sahip olmaları,

4) En az 30 adet dağıtıcı elemana sahip olmaları,

5) 25.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine sahip olmaları,

6) Şube ve/veya acente şeklinde her coğrafi bölgede ikişer ilde olmak üzere, en az 14 ilde örgütlenmelerini tamamlamış olmaları,

şarttır.

(13) R türü yetki belgeleri için;

a) R1 yetki belgesi için başvuranların en az 150.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesi ile bu işe elverişli bağımsız bir büronun kullanım hakkına sahip olmaları şarttır.

b) R2 yetki belgesi için başvuranların en az 300.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesi ile bu işe elverişli bağımsız bir büronun kullanım hakkına sahip olmaları şarttır.

(14) T türü yetki belgeleri için;

a) T1 yetki belgesi için başvuranların en az 300.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine sahip olmaları şarttır.

b) T2 veya T3 belgesi için başvuranların en az 100.000 Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine sahip olmaları şarttır.

c) Kamu kurum ve kuruluşları için sermaye şartı aranmaz.

(15) A, B, C, D, L, M, N, P ve R türü yetki belgelerinden birini almak için başvuranların; varsa faaliyetleri sırasında kullanacakları kısa unvanları ile varsa taşıtları üzerine yazdıracakları kendilerini tanıtan logo, amblem ve benzeri işareti Bakanlığa bildirmeleri şarttır.

(16) Özürlüleri taşımak amacıyla imal/tadil ve tescil edilmiş özmal taşıtla/taşıtlarla D2 yetki belgesi almak isteyenlerden koltuk sayısı bakımından asgari kapasite şartı aranmaz. Bu şekilde D2 yetki belgesi alan kişilerin taşıt belgelerine normal otobüs kaydedilebilmesi için koltuk sayısı bakımından asgari kapasite şartının sağlanması zorunludur.

(17) Oto kurtarıcı, lastik tekerlekli vinç, para/altın gibi değerli kağıt/maden taşıyan zırhlı ve benzeri özel amaçlı taşıtla/taşıtlarla K1 yetki belgesi almak isteyenlerden tonaj bakımından asgari kapasite şartı aranmaz. Bu şekilde K1 yetki belgesi alan kişilerin taşıt belgelerine başka cins taşıt kaydedilebilmesi için tonaj bakımından asgari kapasite şartının sağlanması zorunludur.

Yetki belgesi almak ve yenilemek için gerekli belgeler

MADDE 14- (1) Yetki belgesi almak isteyen gerçek ve tüzel kişilerin aşağıdaki belgeleri Bakanlığa vermeleri zorunludur:

a) Bakanlıkça hazırlanan ve başvuru sahibi tarafından doldurulan Başvuru Formu.

b) Bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen kişilerin T.C. Kimlik numarası beyanları, adli sicil kaydı belgeleri, temsil ve ilzama yetkili olanların noterden onaylı imza sirküleri.

c) Ticaret odaları veya ticaret ve sanayi odaları veya esnaf ve sanatkarlar odaları veya ziraat odalarından birine kayıtlı olduğunu gösteren belge.

ç) Ticaret veya ticaret ve sanayi odalarına kayıtlı gerçek ve tüzel kişilere ait geçerli unvan, adres, ortaklar, temsil ve ilzama yetkili olan kişiler, sermaye miktarı ve iştigal konusunun yer aldığı ticaret sicili gazetesi/gazeteleri.

d) Esnaf ve sanatkarlar odaları veya ziraat odalarına kayıtlı gerçek kişilere ait geçerli unvan, adres, temsil ve ilzama yetkili olan kişiler, sermaye miktarı ve iştigal konusunun yer aldığı ilgili odadan alınmış belge.

e) Yolcu taşımacılığı yapacakların, taşımada kullanacağı taşıtlara ait Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası ile Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası poliçelerinin aslı.

(2) Yetki belgesi almak için müracaat eden kamu kurum ve kuruluşlarından sadece birinci fıkranın (a) ve (e) bentlerinde belirtilen belgeler istenir.

(3) **(Değişik: RG 25/12/2009-27443)** B3, C1, D3 ve K2 yetki belgesi talep edenlerden adli sicil kaydı belgeleri ve birinci fıkranın (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen belgeler istenilmez.

(4) **(Değişik: RG 31/12/2011-28159)** Birinci fıkrada istenilen belge ve beyanlar, elektronik ortamda oluşturulma, sunum ve erişim imkanına bağlı olarak, Bakanlıkça fiziki olarak istenmeyebilir.

(5) Yetki belgesi almak isteyen yabancılardan istenecek belgeler Bakanlıkça bir genelge ile ayrıca belirlenir.

(6) **(Ek Fıkra: RG 31/12/2011-28159)** Yetki belgelerini yenilemek isteyen yetki belgesi sahiplerinden istenecek belge ve beyanlar, birinci fıkraya aykırı olmamak koşuluyla Bakanlıkça belirlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Yetki Belgelerinin Verilmesi ve Süresi, Yetki Belgesi Alanların Faaliyete Başlama ve Ara Vermeleri, Yetki Belgelerinin Yenilenmesi, Değiştirilmesi ve Veraset Yoluyla İntikali

Yetki belgelerinin verilmesi

MADDE 15- (1) Yetki belgesi almak veya yenilemek isteyen gerçek ve tüzel kişiler bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinde belirtilen belgelerle birlikte Bakanlığa müracaat ederler.

(2) Bakanlık yapılan başvuruya ilişkin incelemesini en geç 15 gün içinde tamamlar. Yapılan inceleme sonunda;

a) Başvuru belgelerinin mevzuata uygun ve noksansız,

b) Talep edilen yetki belgesi için bu Yönetmeliğin 12 nci ve 13 üncü maddelerinde belirtilen şartların sağlanmış,

(**Değişik: RG 10/8/2011-28021**) olması halinde talep edilen yetki belgesi, belge ücretinin ödendiği tarih verilmiş tarihi olarak kabul edilir ve düzenlenerek verilir.

(3) Yetki belgeleri düzenlenirken, yetki belgesine; yetki belgesinin verilmiş tarihi, geçerlilik süresinin bitiş tarihi, numarası ile yetki belgesi sahibinin ticari unvanı, varsa kısa unvanı, adresi, ticaret sicil numarası, bağlı bulunduğu vergi dairesinin adı ve vergi numarası, düzenlenen yetki belgesinin kapsamına ilişkin kısa açıklama ve benzeri bilgiler yazılır.

(4) Yetki belgesi sahiplerinin faaliyetlerinde kullanacağı taşıtlar, yetki belgelerinin eki taşıt belgelerine kaydedilir. Taşıt belgesi ile birlikte taşıt belgesine kaydedilen taşıtların her biri için bir taşıt kartı düzenlenerek verilir.

(5) Bakanlık tarafından yetki belgesi verildikten sonra, yetki belgesi verilen gerçek veya tüzel kişiler ile bunlar tarafından Bakanlığa yapılan yetki belgesi alma, yenileme, değişiklik ve benzeri her türlü müracaat ve işlem sırasında beyan edilen bilgiler ve verilen belgeler hakkında, gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde inceleme ve araştırma yapılır.

(6) T türü yetki belgeleri hariç; gerçek veya tüzel kişilere aynı yetki belgesinden sadece bir yetki belgesi verilir.

(7) Gerçek veya tüzel kişiler, istedikleri her farklı yetki belgesinin gerektirdiği şartları sağlamaları halinde, birden fazla farklı yetki belgesi alabilirler.

(8) Bir yetki belgesi almak için verilmesi gerekli belgelerden, Bakanlığın uygun bulması halinde diğer bir yetki belgesinin alınmasında da tamamlayıcı belge olarak yararlanılabilir.

(9) (**Değişik: RG 10/8/2011-28021**) Adi ortaklıklara yetki belgesi verilmez.

Yetki belgelerinin süresi

MADDE 16- (1) Bu Yönetmelik kapsamında verilen ve yenilenen yetki belgelerinin süresi 5 yıldır.

Yetki belgesi alanların faaliyete başlama ve ara vermeleri

MADDE 17- (1) Yetki belgesi sahiplerinin, yetki belgesinin verilmesinden itibaren 6 ay içinde faaliyete başlamaları şarttır.

(2) Yetki belgesi sahipleri, yetki belgesinin geçerlilik süresi boyunca faaliyetine sürekli olarak 1 yıldan fazla ara veremezler.

Yetki belgelerinin yenilenmesi süreci

MADDE 18- (1) Yetki belgesi sahipleri, yetki belgelerinin yenilenmesi için; yetki belgesinin geçerlilik süresinin bitim tarihinin 60 gün öncesinden itibaren Bakanlığa yazılı olarak müracaat edebilirler. Yetki belgesi, yenileme ücretinin ödendiği tarih esas alınarak yenilenir. Yenileme ücretinin, yetki belgesinin bitim tarihinden önce ve ödeme tarihindeki geçerli yenileme ücreti olarak ödenmesi şarttır.

(2) (**Değişik: RG 10/8/2011-28021**) Yetki belgesi sahipleri tarafından yetki belgelerinin yenilenmesi için yetki belgesinin geçerlilik süresinin sona erdiği tarihten itibaren:

a) 60 gün içinde Bakanlığa yazılı olarak müracaat edilmesi halinde; yetki belgesi, yenileme ücretinin ödendiği tarih esas alınarak yenilenir. Yenileme ücretinin, söz konusu 60 günlük süre içinde ve ödeme tarihindeki geçerli yenileme ücreti olarak ödenmesi şarttır.

b) 61 inci gün ile 90 ıncı gün arasında Bakanlığa yazılı olarak müracaat edilmesi halinde ise; yetki belgesi, yenileme ücreti ödeme tarihindeki geçerli tam ücretin yarısı olarak alınır ve bu ücretin ödendiği tarih esas alınarak yetki belgesi yenilenir. Söz konusu yenileme ücretinin belirtilen 61 inci gün ile 90 ıncı gün arasında ve ödeme tarihinde geçerli ücret esas alınarak ödenmiş olması şarttır.

(3) (**Değişik: RG 10/8/2011-28021**) Yetki belgesi sahipleri tarafından yetki belgesinin geçerlilik süresinin sona erdiği tarihten itibaren, bu maddenin birinci ve ikinci fıkrasında belirtilen süreler içinde müracaat edilmemesi veya müracaat edildiği halde yetki belgesi yenilemenin şartlarının yerine getirilmemesi halinde yetki belgesi yenileme hakkı kaybedilir.

(4) (**Değişik: RG 10/8/2011-28021**) Bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan süreler, sadece yetki belgesi yenileme hakkı olup; bu süreler bu durumdaki kişilere faaliyette bulunma hakkı vermez.

(5) (**Ek Fıkra: RG 31/12/2011-28159**) Yetki belgesi üzerinde bulunan kalıcı hale gelmemiş tüm uyarılar kaldırılmadan yetki belgesi yenilenmez.

Yetki belgelerinin değiştirilmesi

MADDE 19- (1) Yetki belgesi sahipleri, sahip oldukları yetki belgesini bir başka yetki belgesiyle değiştirebilirler. Buna göre:

a) Yetki belgesi sahiplerinin, sahip oldukları yetki belgesini, ücreti daha fazla olan bir yetki belgesi ile değiştirmek istemeleri halinde; talep edilen yetki belgesi için bu Yönetmelikte öngörülen şartları sağlamaları ve her iki yetki belgesinin değişiklik tarihindeki geçerli tam ücretleri arasındaki ücret farkını ödemeleri kaydıyla yetki belgeleri değiştirilir.

b) Yetki belgesi sahiplerinin, sahip oldukları yetki belgesini, ücreti daha az olan bir yetki belgesi ile değiştirmek istemeleri halinde; talep edilen yetki belgesi için bu Yönetmelikte öngörülen şartları sağlamaları kaydıyla her iki yetki belgesi arasındaki ücret farkının iadesi yapılmaksızın yetki belgeleri değiştirilir.

c) (a) ve (b) bentlerine göre yapılan belge değişikliklerinde yeni verilen yetki belgelerinin geçerlilik süresinin bitiş tarihi önceki yetki belgesinin bitiş tarihi olarak düzenlenir ve varsa önceki taşıt belgesine kayıtlı taşıtları için düzenlenen taşıt kartlarından ücret alınmaz.

ç) **(Değişik: RG 10/8/2011-28021)** Yetki belgesi sahiplerinin 18 inci maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen süreler içerisinde yapacakları yetki belgesi değişim talepleri, bu Yönetmelikte ön görülen şartları sağlamaları halinde de karşılanır. Bu şekilde karşılanan değişim taleplerinde yeni verilen yetki belgesinin geçerlilik süresinin başlangıç ve bitiş tarihi, önceki yetki belgesinin bitiş tarihi olarak düzenlenir.

(2) **(Değişik: RG 31/12/2011-28159)** Birinci fıkra kapsamında yetki belgesi değişikliğinin yapılabilmesi için;

a) 18 inci maddede belirtilen sürelerin aşılmaması,

b) Değiştirilmek istenen yetki belgesinin veriliş tarihinden itibaren doksan günden fazla bir sürenin geçmiş olması,

c) Dönüşüm nedeniyle oluşan bir ücret ödemesi varsa bu ücret ödemesinin yetki belgesi yenileme hakkı kaybedilmeden önce ve ödeme bildiriminin oluşturulduğu tarihten başlamak üzere en geç beş iş günü içinde yapılmış olması,

ç) Değiştirilmek istenilen yetki belgesi üzerinde bulunan kalıcı hale gelmemiş tüm uyarıların kaldırılması,

şarttır.

(3) **(Ek Fıkra: RG 31/12/2011-28159)** Değiştirilmek istenen yetki belgesine verilmiş muafiyetler varsa söz konusu muafiyetler değiştirme işlemiyle verilen yeni yetki belgesi için geçerli olmaz.

(4) **(Ek Fıkra: RG 31/12/2011-28159)** Değiştirme işlemiyle verilen yeni yetki belgeleri hakkında 43 üncü maddenin onbeşinci fıkra hükümleri uygulanır.

Gerçek kişiye ait yetki belgesinin veraset yoluyla intikali

MADDE 20- (1) Yetki belgesi sahibi gerçek kişilerin ölümü halinde kanuni mirasçıları veya onlar adına yetkili olanlar, bu durumu 180 gün içinde Bakanlığa bildirmek zorundadırlar.

(2) 180 günlük süre içinde bildirimde bulunan kanuni mirasçılar, yetki belgesi sahibi sıfatını devam ettirmek isterlerse, gerçek kişinin ölüm tarihinden başlamak üzere 2 yıl içinde durumlarını bu Yönetmelikte belirtilen şartlara uygun hale getirmek zorundadırlar.

(3) Birinci ve ikinci fıkralara göre faaliyette bulunan kanuni mirasçılar faaliyetleri süresince bu Yönetmeliğin öngördüğü yükümlülük ve sorumlulukları üstlenmiş sayılırlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Belgeler Üzerinde Tahrifat Yapılması, Yetki Belgelerinin Devredilemeyeceği ve Birleşmeler, Asgari Kapasite Şartının Kaybedilmesi ve Buna İlişkin Kurallar

Belgeler üzerinde tahrifat yapılması

MADDE 21- (1) Uluslararası ikili ve çok taraflı anlaşmalarla temin edilen belgeler ile Bakanlıkça verilen yetki belgesi, taşıt belgesi, taşıt kartı ve diğer belgeler üzerinde tahrifat yapılamaz.

(2) Uluslararası ikili ve çok taraflı anlaşmalarla temin edilen belgeler ile Bakanlıkça verilen yetki belgesi, taşıt belgesi, taşıt kartı ve diğer belgelerin sahtesi yapılarak/yaptırılarak veya herhangi bir şekilde sahtesi temin edilerek kullanılamaz.

(3) Bakanlıkça verilen belgeler üzerinde tahrifat yapan yetki belgesi sahipleri ve bunlara yardımcı olanlar hakkında gerekli işlemler yapılmak üzere Bakanlıkça ilgili Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

(4) Bu Yönetmelik hükümlerine göre verilen yetki belgesi, taşıt belgesi, taşıt kartı ve diğer belgeler ile uluslararası ikili ve çok taraflı anlaşmalarla temin edilen izin belgelerinin sahtesini yaparak/yaptırarak veya herhangi bir şekilde sahtesini temin ederek kullanan veya kullanmaya teşebbüs edenler hakkında gerekli işlemler yapılmak üzere Bakanlıkça ilgili Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Yetki belgelerinin devredilemeyeceği ve birleşmeler

MADDE 22- (1) Yetki belgeleri, adlarına düzenlenen gerçek veya tüzel kişiler dışında başkaları tarafından kullanılamaz ve hiçbir şekilde devredilemez.

(2) Aşağıdaki haller yetki belgesi devri olarak kabul edilmez.

a) Yetki belgesine sahip tüzel kişiliklerdeki pay sahipliği satış, bağışlama veya muadili bir işlemle el değiştirebilir. Bu değişim sonunda yeni sahip ve/veya ortaklar, değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren 90 gün içinde bu Yönetmelikte öngörülen şartları sağlamak zorundadırlar.

b) Gerçek kişilerde, yetki belgesi sahibinin talebi üzerine; yetki belgesi, babası veya annesi veya eşi veya çocukları veya kardeşleri arasında bulunan bir gerçek kişi adına düzenlenebilir. Eğer yetki belgesi sahibine bu Yönetmeliğin geçici maddeleri ile tanınmış muafiyetler varsa; bu muafiyetler yeni yetki belgesi sahibi için geçerli olmaz. Yetki belgesinin yeni sahibi, bu değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren 1 yıl içinde bu Yönetmelikte öngörülen şartları sağlamak zorundadır. Babası veya annesi veya eşi veya çocukları veya kardeşleri arasında bir gerçek kişi adına düzenlenen yetki belgesinin 1 yıl geçmeden ikinci kez aynı kişiler arasında bulunan bir gerçek kişi adına düzenlenebilmesi için bu Yönetmelikte öngörülen şartların sağlanmış olması gerekir.

c) Gerçek kişilerde, yetki belgesi sahibinin talebi üzerine; yetki belgesi aldığı tarihten sonra ticaret siciline tescil edilmiş bir tüzel kişilik içinde asgari % 25 hisseye sahip olması kaydıyla,

gerçek kişi adına düzenlenen yetki belgesi yeni tüzel kişi adına düzenlenebilir. Eğer yetki belgesi sahibine bu Yönetmeliğin geçici maddeleri ile tanınmış muafiyetler varsa; bu muafiyetler yeni yetki belgesi sahibi için geçerli olmaz. Yetki belgesinin yeni sahibi, bu değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren 1 yıl içinde bu Yönetmelikte öngörülen şartları sağlar.

(3) Tüzel kişiliklerin birleşmeleri halinde aşağıdaki kurallar uygulanır:

a) Yetki belgeli bir tüzel kişiliğin 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununa uygun olarak aktif ve pasifiyle bir başka tüzel kişiyle birleşmesi halinde; yetki belgesi, birleşilen tüzel kişilik adına unvan değişikliği gibi işlem yapılmak suretiyle düzenlenir. Bu birleşme sonunda yeni sahip ve/veya ortaklar, birleşmenin meydana geldiği tarihten itibaren 90 gün içinde bu Yönetmelikte öngörülen şartları sağlarlar.

b) Yetki belgesiz bir tüzel kişiliğin 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na uygun olarak aktif ve pasifiyle bir başka yetki belgeli tüzel kişiyle birleşmesi halinde; yeni sahip ve/veya ortaklar, birleşmenin meydana geldiği tarihten itibaren 90 gün içinde bu Yönetmelikte öngörülen şartları sağlarlar.

Asgari kapasite şartının kaybedilmesi ve buna ilişkin kurallar

MADDE 23- (1) Yetki belgesi sahipleri;

a) **(Değişik: RG 31/12/2011-28159)** Yetki belgesi alındıktan sonra taşıt belgelerinde kayıtlı taşıtlarının kazaya uğraması, yanması, hurdaya ayrılması veya benzer bir mücbir sebepten dolayı iş göremez duruma gelmesi halinde, bu durumu değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren 60 gün içinde Bakanlığa bildirirler. Bakanlığa bildirim veya söz konusu durumun Bakanlıkça tespiti halinde bu taşıtlar taşıt belgelerinden re'sen düşülür.

b) **(Değişik: RG 31/12/2010-27802)** (a) bendinde belirtilen nedenlerle veya bu Yönetmelik hükümlerine aykırılıktan dolayı yapılan re'sen düşümler sonucu, bu Yönetmelikteki asgari kapasitenin altına düşülmesi halinde; kapasite altına düşüldüğü tarihten itibaren, 90 gün içinde bu Yönetmelikte öngörülen asgari kapasiteyi tamamlayacak şekilde ilgili mevzuatın gerektirdiği iş ve işlemleri sonuçlandırarak yeterli sayıda/kapasitede taşıtı, taşıt belgelerine kayıt ettirirler.

c) Bu Yönetmelikte öngörülen asgari kapasitenin altına düşecek şekilde taşıt satışı yapmaları halinde bu hususu satış tarihinden itibaren 30 gün içinde Bakanlığa bildirirler ve 60 gün içinde de bu Yönetmelikte öngörülen asgari kapasiteyi tamamlayacak şekilde ilgili mevzuatın gerektirdiği her türlü iş ve işlemleri sonuçlandırarak yeterli sayıda/kapasitede taşıtı, taşıt belgelerine kayıt ettirirler.

(ç) Her takvim yılının başında taşıtların yaşları nedeniyle asgari kapasite şartının kaybedilmesi halinde; 90 gün içinde bu Yönetmelikte öngörülen asgari kapasiteyi tamamlayacak şekilde ilgili mevzuatın gerektirdiği her türlü iş ve işlemleri sonuçlandırarak yeterli sayıda/kapasitede taşıtı, taşıt belgelerine kayıt ettirirler.

(2) Birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerindeki hükümler saklı kalmak kaydıyla, asgari kapasiteyi kaybedecek şekilde taşıt düşümü yapılamaz.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Taşıma Unsurları

Taşıtlar, Terminaller ve Taşıma İşlerinde İstihdam Edilenler

BİRİNCİ BÖLÜM

Taşıtlar

Taşıtların yaşı, cinsi ve diğer şartlar

MADDE 24- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki taşımalarda kullanılacak taşıtların aşağıdaki şartlara uygun olması gerekir. Buna göre;

a) Yolcu taşımalarında;

1) A1 ve A2 yetki belgesi eki taşıt belgelerine 8 yaşından büyük olmayan ticari otomobiller kaydedilir.

2) A1 yetki belgesi eki taşıt belgelerine en fazla 20 adet, A2 yetki belgesi eki taşıt belgelerine en fazla 10 adet otomobil kaydedilir.

3) B1 ve B2 yetki belgeleri eki taşıt belgelerine asgari kapasitenin dışında kaydedilecek otobüsler 20 yaşından büyük olamaz. B1 ve B2 yetki belgeleri için asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal otobüsün ilk başvuru ve faaliyet süresince 10 yaşından büyük olmaması şarttır.

4) B1 yetki belgesi eki taşıt belgelerine, şoförü dahil en az 25 koltuk kapasitesine sahip ticari otobüsler kaydedilir.

5) B2 yetki belgesi eki taşıt belgelerine ticari otobüsler kaydedilir.

6) B3 yetki belgesi eki taşıt belgelerine 20 yaşından büyük olmayan ticari veya hususi otobüsler kaydedilir.

7) D1, D2 ve D4 yetki belgeleri eki taşıt belgelerine asgari kapasitenin dışında kaydedilecek otobüsler için yaş şartı aranmaz. D1 ve D2 yetki belgeleri için asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal otobüsün ilk başvuru ve faaliyet süresince 10 yaşından; D4 yetki belgeleri için asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal otobüsün ilk başvuru ve faaliyet süresince 19 yaşından büyük olmaması şarttır.

8) D1 yetki belgesi eki taşıt belgelerine, şoförü dahil en az 25 koltuk kapasitesine sahip ticari otobüsler kaydedilir.

9) D2 ve D4 yetki belgeleri eki taşıt belgelerine ticari otobüsler kaydedilir.

10) D3 yetki belgesi eki taşıt belgelerine yaş şartı aranmadan ticari veya hususi otobüsler kaydedilir.

11) D4 yetki belgesi eki taşıt belgelerine en fazla 10 adet otobüs kaydedilir.

12) D4 yetki belgesi eki taşıt belgelerine sadece yetki belgesi sahibinin merkez adresinin bulunduğu ilin plakasına sahip taşıtlar kaydedilir.

b) Eşya ve kargo taşımalarında;

1) C2, C3, L2 ve M3 yetki belgeleri eki taşıtlar belgelerine asgari kapasitenin dışında kaydedilecek taşıtlar 20 yaşından büyük olamaz. Bu yetki belgeleri için asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal taşıtların ilk başvuru ve faaliyet süresince 14 yaşından büyük olmaması şarttır.

2) C1 yetki belgesi eki taşıtlar belgelerine 20 yaşından büyük olmayan eşya taşımaya mahsus ticari veya hususi taşıtlar kaydedilir.

3) C2, C3 ve L2 yetki belgeleri için asgari kapasite hesabında kamyonetler dikkate alınmaz.

4) K1, K3, L1, M1, M2, N türü, P türü yetki belgeleri eki taşıtlar belgelerine asgari kapasitenin dışında kaydedilecek taşıtlar için yaş şartı aranmaz. Bu yetki belgeleri için asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal taşıtların ilk başvuru ve faaliyet süresince 20 yaşından büyük olmaması şarttır.

5) K2 yetki belgesi eki taşıtlar belgelerine yaş şartı aranmadan eşya taşımaya mahsus ticari veya hususi taşıtlar kaydedilir.

6) M ve P türü yetki belgeleri eki taşıtlar belgelerine eşya taşımaya mahsus ticari taşıtların yanı sıra ticari otomobiller ile ticari veya hususi iki tekerlekli motorlu araçlar da kaydedilebilir.

(2) **(Değişik: RG 31/12/2010-27802)** Yetki belgesi sahiplerinin, yetki belgeleri eki taşıtlar belgelerine **(Değişik: RG 10/8/2011-28021)** kaydedilecek taşıtlarının geçerli araç muayenesinin bulunması şarttır. Ancak uluslararası taşımacılık faaliyetlerinde kullanılan ve yurt dışında bulunması sebebiyle yasal süresi içinde muayenesi yapılamayan araçlar, bu durumun belgelendirilmesi ve yurda giriş tarihinden itibaren 30 gün içerisinde müracaat edilmesi halinde yetki belgesi eki taşıtlar belgesine kaydedilebilir.

(3) Yetki belgeleri eki taşıtlar belgelerine tahditli plakalı taşıtlar kaydedilmez.

(4) Taşıtlarla ilgili diğer hususlar;

a) Taşıtların yaşı, araç tescil belgesi kayıtlarındaki model yılından sonra gelen ilk takvim yılı esas alınarak hesaplanır.

b) Römork ve yarı römorklarda yaş şartı aranmaz.

c) İnsan dışındaki canlılar ve özelliği olan eşyaların taşınmasında kullanılan taşıtlar ile özel amaçlı/donanımlı taşıtların bu özelliklerinin araç tescil belgelerinde belirtilmesi gerekir.

ç) Asgari kapasitenin hesaplanmasında çekici sayısı kadar römork ve/veya yarı römorklar dikkate alınır.

d) Eşya taşımalarında kullanılan kamyon, römork ve yarı römorkların kapalı kasa veya tenteli veya brandalı olması şarttır. Ancak, açık olarak taşınması zorunlu olan eşya, karayolu trafik güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek şekilde yüklenerek ve bağlanarak taşınabilir.

e) Taşıtların bu Yönetmeliğin öngördüğü şartlara uygun olup olmadığı Emniyet Genel Müdürlüğü araç tescil kayıtlarından elektronik ortamda temin edilecek bilgilere göre tespit edilir. Bakanlık, gerek görmesi halinde araç tescil belgesi, taşıtların fabrika imalatı, varsa tadilatı ile ilgili teknik özellikleri hakkında ayrıca bilgi ve belge isteyebilir.

f) Konteyner, oto, sac rulo ve benzeri eşya taşımalarda kullanılan taşıtların taşınan yüke uygun olması şarttır.

g) Taşıma kapasitesi, ağırlık ve gabari hususlarında ilgili diğer mevzuat hükümleri esas alınır.

Taşıtların özmal veya sözleşmeli olarak kullanılması

MADDE 25- (1) 24 üncü maddedeki şartlara uygun olmak kaydıyla, taşımalarda kullanılacak taşıtların özmal veya sözleşmeli olarak kullanılmasına ilişkin kurallar aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

a) Yolcu taşımalarında;

1) A1, A2, B3, D3 ve D4 yetki belgesi sahipleri yalnız özmal taşıtları,

2) **(Değişik: RG 31/12/2011-28159)** B1 ve B2 yetki belgesi sahipleri özmal taşıtları ile sahibi oldukları özmal taşıt sayısının yarısını geçmemek üzere ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş sözleşmeli taşıtları,

3) D1 ve D2 yetki belgesi sahipleri özmal taşıtları ile sahibi oldukları özmal taşıt sayısının 2 katını geçmemek üzere ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş sözleşmeli taşıtları, taşıt belgelerine kaydettirerek kullanabilirler.

b) Eşya ve kargo taşımalarında;

1) C1, C3, K ve P türü yetki belgesi sahipleri yalnız özmal taşıtları,

2) **(Değişik: RG 31/12/2011-28159)** C2, L2 ve M3 yetki belgesi sahipleri özmal taşıtları ile sahibi oldukları özmal taşıt sayısının yarısını geçmemek üzere ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş sözleşmeli taşıtları,

3) **(Değişik: RG 31/12/2011-28159)** L1 yetki belgesi sahipleri özmal taşıtları ile sahibi oldukları özmal taşıt sayısının 20 katını geçmemek üzere ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş sözleşmeli taşıtları,

4) **(Değişik: RG 31/12/2011-28159)** M1, M2 ve N türü yetki belgesi sahipleri özmal taşıtları ile sahibi oldukları özmal taşıt sayısının 4 katını geçmemek üzere ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş sözleşmeli taşıtları,

taşıtların belgelerine kaydettirerek kullanabilirler.

(2) C2 ve L2 yetki belgeleri için sözleşmeli taşıt kullanım oranı hesabında kamyonetler dikkate alınmaz.

(3) 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu kapsamında sağlanan taşıtlar, bu Yönetmelikte belirtilen esaslar çerçevesinde sözleşmeli ticari taşıt olarak değerlendirilir. Bu yolla temin edilen taşıtların, finansal kiralama sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren yetki belgesi sahibinin adına kayıt ve tescil edilmesi şarttır. Bunun sağlanamaması veya finansal kiralama sözleşmesinin bitim tarihinin uzatılmaması halinde bu taşıt veya taşıtlar yetki belgesi sahibinin taşıt belgesinden re'sen düşülür.

Taşıtların sadece bir yetki belgesine kayıtlı olma zorunluluğu

MADDE 26- (1) Taşıtlar, sadece bir yetki belgesi eki taşıt belgesine kaydedilir.

Sözleşmeli taşıtlar için yapılacak sözleşmelerde uyulacak kurallar

MADDE 27- (1) Taşıtların sahipleri ile yetki belgesi sahipleri arasında sözleşmeli taşıtlar için yapılacak olan sözleşmelerin; tarafları ve imzalarını, taraflara verilen yetki ve görevler ile hak ve yükümlülüklerini, mali konuları, sözleşmenin süresini, feshini, düzenleme tarihini ve varsa diğer özel hükümleri ihtiva etmesi şarttır.

(2) Taşıtların sahipleri ile yetki belgesi sahipleri arasında sözleşmeli taşıtlar için yapılacak olan sözleşmelerin asgari bedellerinin günün ekonomik şartlarına uygun olması zorunludur. Asgari sözleşme tutarları Bakanlıkça her yılın Aralık ayı içinde belirlenir ve müteakip yılın başından itibaren uygulanır.

(3) Birinci ve ikinci fıkralara uygun olmayan sözleşmeler reddedilir.

Taşıtlara kısa unvan yazdırma zorunluluğu

MADDE 28- (1) A, B, C, D, L, M, N ve P türü yetki belgesi sahipleri, (**Değişik: RG 10/8/2011-28021**) varsa kısa unvanlarını faaliyetlerinde kullanacakları 4 veya daha fazla tekerlekli olan taşıtlarının en az 1 yerine görülebilecek şekilde yazdırmak zorundadırlar.

(2) Unvan ve/veya kısa unvanlarda kullanılacak sıfatların yetki belgesinin kapsamına uygun olması şarttır.

(3) (**Değişik: RG 31/12/2011-28159**) Yetki belgesi sahipleri bir yetki belgesi için birden fazla kısa unvan kullanamazlar.

Taşıtlarda taşıt kartı bulundurma zorunluluğu ve taşıt kartında yer alacak bilgiler

MADDE 29- (1) Yetki belgesi sahipleri, taşıt kartlarının asıllarını taşıtlarında bulundurmak zorundadırlar.

(2) Taşıtların kartları düzenlenirken, taşıtların taşıt kartına, yetki belgesi sahibinin ticari unvanı, yetki belgesinin türü ve numarası, taşıtların taşıt kartının geçerlilik süresinin başlangıç ve bitiş tarihi, taşıtların plakası, markası, cinsi, modeli, rengi ve benzeri bilgiler yazılır.

Taşıtların belgelerine kayıtlı taşıtların kullanılması ve istisnai haller

MADDE 30- (1) Yetki belgesi sahipleri; ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralardaki haller dışında, yapacakları taşımacılık faaliyetlerinde sadece kendi taşıtların belgelerinde kayıtlı taşıtlarını kullanırlar.

(2) Yetki belgesi sahipleri; arıza, kaza ve benzeri istisnai hallerde yapacakları taşımacılık faaliyetlerinde diğer yetki belgesi sahiplerinin taşıtların belgelerinde kayıtlı özmal taşıtları geçici olmak kaydıyla kullanabilirler. Bu durumu en geç yedi iş günü içinde Bakanlığa yazılı olarak bildirmek zorundadırlar.

(3) Pay sahipliği bakımından hisselerinin asgari % 51'i aynı gerçek veya tüzel kişilere ait olan tüzel kişilerin uluslararası eşya taşımacılığı yetki belgelerinin eki taşıtların belgelerinde kayıtlı

özmal taşıtlar, Bakanlıktan önceden izin alınmak suretiyle bunlar arasında müştereken kullanılabilir.

(4) P2 yetki belgesi sahipleri, yurt içi yerleşim merkezleri arasındaki taşıma işlerinde, M2 ve M3 yetki belgesi sahiplerinin taşıtlarını da kullanabilirler.

Taşıtlarda tadilat ve yakıt depoları

MADDE 31- (1) Araçlarda yapılan tadilatların 28/11/2008 tarihli ve 27068 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmeliğe uygun ve Araç Tescil Belgesine işlenmiş olması zorunludur.

(2) Tadilat yapılmak suretiyle koltuk kapasitesi artırılmış yolcu taşımaya mahsus taşıtlar yetki belgeleri eki taşıt belgelerine kaydedilmez.

(3) Soğutma tertibatı bulunanlar hariç römork ve yarı römorklarda yakıt deposu bulundurulamaz.

(4) Soğutma tertibatı bulunan römork ve yarı römorklarda sadece soğutma tertibatının çalıştırılması için gereken yakıt deposu bulundurulabilir.

(5) Taşıtların yakıt depolarının toplam hacimlerine Bakanlık sınırlama getirebilir.

(6) Birinci, ikinci, üçüncü ve beşinci fıkralara aykırı olan taşıtlar, durumun tespiti halinde yetki belgesi sahibinin yetki belgesi eki taşıt belgesinden re'sen düşülür. Bu taşıtların, nitelikleri bu Yönetmelik hükümlerine uygun hale getirildikten sonra yeniden taşıt belgesine kayıt ettirilmek istenilmesi halinde ise düşüm tarihinden itibaren altmış gün geçmedikçe kayıt işlemi yapılmaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Terminaller

Terminaller ile ilgili genel kurallar

MADDE 32- (1) Karayolu taşımacılık faaliyetlerinin ayrılmaz bir parçası ve temel altyapısı olan ve bu Yönetmelik kapsamında şehirlerarası, yurtiçi ve uluslararası alanda faaliyet gösteren yetki belgesi sahipleri ile bunların yolcularına hizmet veren yolcu veya eşya/kargo gönderenlerine/gönderilenlerine hizmet veren eşya/kargo terminalleri, ilgili mahalli idareden gerekli tüm izinler alındıktan sonra, gerçek ve tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından terminal işletmeciliği yetki belgesi almak suretiyle işletilebilirler.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında şehirlerarası, yurtiçi ve uluslararası alanda faaliyet gösteren yetki belgesi sahipleri, ilgili mahalli idareden gerekli tüm izinleri alarak, bu Yönetmelikte belirtilen terminal şartlarını haiz olmak kaydıyla kendine mahsus özel terminaller inşa edebilir veya bu durumda olan terminalleri kiralayarak terminal işletmeciliği yetki belgesi almak suretiyle işletebilirler.

(3) Sebze ve meyve toptancı halleri hariç yurtiçi ve uluslararası eşya/kargo taşımalarında terminal zorunluluğu aranmaz. Sebze ve meyve toptancı hal işletmecilerinin eşya terminali işletmeciliği yetki belgesi almaları zorunludur.

(4) Terminallerde karayolu taşımacılık faaliyetinde bulunacak gerçek ve tüzel kişilerin bu Yönetmelik kapsamında yetki belgesi sahibi olmaları şarttır.

(5) İkinci fıkrada belirtilen terminaller hariç; terminallerde karayolu taşımacılık faaliyetinde bulunacak bir gerçek veya tüzel kişiye, söz konusu terminalin karayolu taşımacılık faaliyetlerine ayrılan toplam alanının en çok % 20'sine kadar olan kısmı tahsis edilebilir.

(6) Şehir içi taşımacılık faaliyetinde bulunanlar ile bunların yolcuları ve eşya/kargo gönderenlerine/gönderilenlerine hizmet veren terminaller bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

Terminallerin sahip olması gereken fiziki özellikler

MADDE 33- (1) Terminallerde bulunması gereken asgari fiziki özelliklerin aşağıda belirtilen şekilde olması şarttır:

a) Yurtiçi ve uluslararası yolcu terminalleri;

1) Terminallerin en az 2.000 m² alan üzerinde, belediye imar planlarına uygun, yol ağlarıyla bağlantısı olan, varsa belediye altyapısıyla irtibatlandırılmış yoksa bu tür altyapıları oluşturulmuş, taşıtlar için peronlar, park yerleri, gerektiğinde bunların bakım ve ikmal yapabilecekleri alanları bulunan, açık ve kapalı alanlarında yeterli yangın önleme, söndürme ve alarm ile aydınlatma sistemleri ve araçları bulunan, çevre düzenlemesi yapılmış, engellilerin ihtiyaçlarını karşılayan ve çevreleri güvenlik açısından yeterli ihata duvarı veya tel örgü ile çevrilmiş bir altyapıya sahip olması ve terminale giriş çıkışların karayolu trafiğini olumsuz etkilememesi şarttır. Bu terminallerde, yolcuların şehir içi ulaşımını sağlayan servis araçları, ticari taksiler ile özel otomobiller için indirme, bindirme ve park yapacakları yeterli bir alan da bulunmalıdır.

2) (1) numaralı alt bentde belirtilen altyapı üzerine inşa edilecek üst yapıların ise; sıcaktan ve soğuktan korunmuş bir ortamda, yolcular için bilet satış yeri, yeterli sayıda bay ve bayan tuvaleti ile oturma yerleri, haberleşme ve iletişim, acil sağlık yardımı, polis ve zabıta birimi, beslenme, ibadet, emanet ve benzeri asgari ihtiyaçları karşılayacak şekilde rahat, sağlıklı ve güvenli olması şarttır.

b) Yurtiçi ve uluslararası eşya/kargo terminalleri;

1) Terminallerin en az 2.000 m² alan üzerinde, belediye imar planlarına uygun, yol ağlarıyla bağlantısı olan, varsa belediye altyapısıyla irtibatlandırılmış yoksa bu tür alt yapıları oluşturulmuş, ilgililer için yükleme, boşaltma, depolama, istifleme ve aktarma alanları ile eşya taşımaya mahsus her türlü taşıtın yükleme, boşaltma yapabileceği yanaşma yeri ve park yerinin bulunması, çevrelerinin güvenlik açısından yeterli ihata duvarı veya tel örgü ile çevrilmiş bir alt yapıya sahip olması ve terminale giriş çıkışların karayolu trafiğini olumsuz etkilememesi şarttır. Bu terminallerde, taşımacıların/gönderenlerin/çalışanların araçları ile ticari taksiler için park yapacakları yeterli bir alan da bulunmalıdır.

2) (1) numaralı alt bentde belirtilen altyapı üzerine inşa edilecek ve taşımacıların/gönderenlerin/çalışanların kullanacakları üst yapıların ise; sıcaktan ve soğuktan korunmuş bir ortamda, yeterli sayıda bay ve bayan tuvaleti ile dinlenme yerleri, haberleşme ve

iletişim, beslenme, ibadet ve benzeri asgari ihtiyaçları karşılayacak şekilde rahat, sağlıklı ve güvenli olması şarttır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Taşıma İşlerinde İstihdam Edilenler

Taşıma işlerinde nitelikli ve yeterli personel istihdamı

MADDE 34- (1) Yetki belgesi sahipleri, faaliyetleri süresince hizmetlerini yürütebilecek niteliklere sahip ve yeterli sayıda personel bulundurmakla yükümlüdürler.

(2) Yetki belgesi sahipleri, nitelikli ve yeterli sayıda personel istihdam etmemeleri durumunda doğacak her türlü zarardan sorumludurlar.

(3) 3/9/2004 tarihli ve 25572 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği hükümleri saklıdır.

Taşıma işlerinde istihdam edilenlerin hakları ve sorumlulukları

MADDE 35- (1) Taşıma işlerinde istihdam edilenler aşağıdaki hak ve sorumluluklara sahiptir:

a) Taşıma işlerinde istihdam edilenler hizmet akdine tabidir. Hizmet akdi yapılmadan personel istihdam edilemez.

b) Yetki belgesi sahipleri, çalışanlarının ücretlerini, sosyal güvenlik ve özlük haklarını zamanında ve tam olarak vermek zorundadırlar.

c) Taşıma işlerinde istihdam edilenler üstlendikleri hizmetle ilgili görev ve sorumluluklarını yerine getirmek zorundadırlar. İşyeri ve iş güvenliğini tehlikeye düşürecek fiil ve eylemlerde bulunamazlar.

ç) **(Mülga: RG 31/12/2011-28159)**

(2) **(Ek Fıkra: RG 31/12/2011-28159)** Yapılan denetimlerde yetki belgesi sahiplerinin hizmet akdi yapmaksızın personel istihdam ettiklerinin tespiti halinde durum Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bildirilir.

Şoförlerde aranacak nitelik ve şartlar

MADDE 36- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerde çalışan/çalıştırılan şoförlerin;

a) Taşıtın niteliğine uygun sürücü belgesine sahip olmaları,

b) İlgili mevzuatın öngördüğü mesleki yeterlilik belgesine sahip olmaları,

c) Büyük otobüs kullananlarının 26 yaşından gün almış olmaları,

ç) 63 yaşından gün almamış olmaları,

d) **(Değişik: RG 31/12/2010-27802)** Şoförlük mesleği bakımından bedeni ve psikoteknik açıdan sağlıklı olduklarını gösteren bir sağlık raporunu yetkili sağlık kuruluşlarından her beş yılda bir almaları,

e) Tehlikeli madde taşıyan taşıtları kullananlarının, ilgili mevzuatın öngördüğü eğitimi aldığını gösteren belgeye sahip olmaları,

f) Uyuşturucu, silah, insan ve gümrük kaçakçılığı ile terör suçlarından dolayı hürriyeti bağlayıcı ceza almamış olmaları,

şarttır.

(2) D3 veya K2 yetki belgesi alan ve tek araç sahibi olan gerçek kişilerin kendi adlarına tescil edilmiş taşıtı bizzat kendilerinin sürücü olarak kullanmaları halinde; bu kişilerden birinci fıkranın (b), (c), (ç) ve (d) bentlerindeki şartlar aranmaz.

Şoförlerin çalışma ve dinlenme süreleri

MADDE 37- (1) Şoförler ve bunları çalıştıran yetki belgesi sahipleri, çalışma ve dinlenme süreleri bakımından 20/7/1999 tarihli ve 4411 sayılı Kanunla katılmamız uygun bulunan Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Yapan Taşıtlarda Çalışan Personelin Çalışmalarına İlişkin Avrupa Anlaşması (AETR) ile 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ile 18/7/1997 tarihli ve 23053 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Karayolları Trafik Yönetmeliği hükümleri ve ilgili diğer mevzuata uymak zorundadırlar.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Taşıma Düzeni

BİRİNCİ BÖLÜM

Yolcu Bileti, Taşıma Sözleşmesi, Bagaj, Taşıma Senedi ve Sevk İrsaliyesi

Yolcu bileti

MADDE 38- (1) Tarifeli yolcu taşımalarında yolcu bileti düzenlenir.

(2) Tarifeli yolcu taşımalarında, her yolcu için ayrı ayrı yolcu bileti düzenlenmesi zorunludur.

(3) **(Değişik: RG 31/12/2010-27802)** Yolcu biletinde, yetki belgesi sahibi taşımacının adı/unvanı, yetki belgesi numarası, adresi, vergi numarası ile yolcunun adı, soyadı, kalkış ve varış yeri, koltuk numarası, hareket tarihi ve saati, taşıma ücreti, biletin seri ve müteselsil sıra numarası ve düzenleme tarihinin yer alması zorunludur.

(4) **(Değişik: RG 31/12/2010-27802)** Yetkili acenteler aracılığı ile düzenlenen yolcu biletlerinde ise; üçüncü fıkradaki bilgilere ek olarak acentenin adı, unvanı, adresi, yetki belgesi numarası ve vergi numarasının yer aldığı bilgilerin/kaşenin bulunması/basılması zorunludur.

(5) Yolcular için ayrılmış oturma yerlerinin numaralandırılması zorunludur.

(6) Yolcular için ayrılmış ve numaralandırılmış olan oturma yerlerinin dışında yolcu taşınamaz.

(7) Bir yolcuya satılmış olan oturma yeri bir başkasına satılamaz.

(8) Yetki belgesi sahipleri her seferde 1 yolcu ile bu seyahatte görevli olmayan en fazla 2 personelini bilet keserek ücretsiz taşıyabilirler.

(9) Yetki belgesi sahipleri, otobüs hareket saatinin 24 saat öncesine kadar yapılacak müracaatlarda, bilet ücretinin tamamını iade etmek, otobüs hareket saatinden 12 saat öncesine kadar yapılacak müracaatlarda ise 6 ay geçerli açık bilet düzenlemek zorundadırlar.

Taşıma sözleşmesi

MADDE 39- (1) Tarifersiz yolcu taşımalarında taşıma sözleşmesi yapılır.

(2) Tarifersiz yolcu taşımalarında taşıma sözleşmesi yapılması zorunludur.

(3) Taşıma sözleşmelerinde, akit tarafların adı, soyadı veya unvanları, kalkış ve varış yeri, taşıma güzergahı, taşımanın yapılacağı gün/günler ve saat/saatler, taşınacak yolcu sayısı, taşıma ücretinin belirtilmesi ve her seferde taşınan yolcuların numaralandırılmış oturma yerlerine göre düzenlenmiş yolcu isim listesinin bulunması zorunludur.

(4) Yapılan taşıma sözleşmesine uygun fatura düzenlenmesi ve bir nüshasının yapılacak denetimlerde ibraz edilmek üzere seyahat esnasında taşıt üzerinde bulundurulması zorunludur.

(5) Yolcular için ayrılmış oturma yerlerinin numaralandırılması zorunludur.

(6) Yolcular için ayrılmış ve numaralandırılmış oturma yerlerinin dışında yolcu taşınamaz.

Yolcu taşımalarında bagaj

MADDE 40- (1) Yolcunun 30 kilograma kadar olan bagajı ücretsiz taşınır. Bagajlar yolcuların numaralandırılmış oturma yerlerine göre etiketlenir.

(2) Taşıtın bagaj taşınmasına mahsus bölümleri dışında eşya taşınamaz.

(3) Sahipsiz bagaj taşınamaz.

(4) Taşıtın izin verilen azami yüklü ağırlığını aşacak şekilde bagaj yüklenemez ve taşınamaz.

(5) Yolcu beraberinde olmayan ticari eşya ve kargo taşınamaz.

(6) Özel kafeslerinde kedi, köpek ve kuş gibi evcil hayvanlar bagaj taşımaya mahsus bölümlerde taşınabilir. Taşıtın içinde yolcularla birlikte canlı hayvan taşınamaz. Gerekli hallerde, yolcu alınmaksızın evcil hayvanların taşıtın içinde taşınabileceği özel sefer ve servisler düzenlenebilir.

(7) Yolcu taşımalarında, tehlike oluşturabilecek yanıcı, yakıcı, parlayıcı, patlayıcı, zehirli, bulaşıcı, radyoaktif ve benzeri nitelikteki yolcu eşyası taşıtın bagaj bölümü de dahil olmak üzere taşınamaz.

Taşıma senedi ve sevk irsaliyesi

MADDE 41- (1) Yurtiçi eşya ve kargo taşımalarında taşıma senedi düzenlenmesi zorunludur.

(2) 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla, taşıma senedinde taşımacı, gönderen ve alıcının unvanları, adresleri, iletişim bilgileri, eşyanın cinsi, miktarı, teslim alma ve teslim edilme yerleri, taşıma süresi, taşıma ücreti, taşımacının vergi numarasının belirtilmesi zorunludur.

(3) **(Değişik: RG 31/12/2011-28159)** Yetki belgesi sahiplerinin, yurtiçi eşya taşımalarında ilgili mevzuatın öngördüğü usule göre düzenlenmiş sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi ve taşıma senedinin birer nüshasını taşıtlarında bulundurmaları zorunludur.

(4) Uluslararası eşya taşımalarında, uluslararası geçerliliği olan belgeler kullanılır ve taşıma senedi düzenlenmesi ve sevk irsaliyesi bulundurma şartları aranmaz. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşma ve sözleşmelerin hükümleri saklıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

Yetki belgesi sahiplerinin sorumlulukları

MADDE 42- (1) Yetki belgesi sahipleri; yolcu ve eşya taşımalarının ilgili kanunlara, karamamelere, yönetmeliklere ve diğer mevzuata, Türkiye'nin taraf olduğu anlaşma ve sözleşmelere uygun olarak yürütülmesinden sorumludurlar.

(2) Yetki belgesi sahipleri, kendi adlarına acentelerinin acentelik sıfatıyla yapmış oldukları faaliyet ve işlemlerden sorumludurlar.

(3) Acenteler ve taşıma işleri komisyoncuları; bu sıfatla yapmış oldukları faaliyet ve işlemlerden, taşımacılar ile müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.

(4) Yetki belgesi sahipleri, yolcu ve eşyanın güvenlik içinde taşınmasından sorumludurlar.

(5) Yolcu taşımacıları, duraklamalar dahil olmak üzere taşıtın kalkış noktasından varış noktasına kadar olan seyahati süresince meydana gelebilecek bir kaza nedeniyle yolcunun ölümü, yaralanması ya da eşyasının zarara uğramasından dolayı sorumludurlar.

(6) Yetki belgesi sahipleri, 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nda ön görülen tedbirler, kaideler ve yasaklamalara uygun olarak faaliyette bulunmaktan sorumludurlar.

(7) Yolcu taşımacıları, taşıma sırasında yolcuya ikram ettikleri yiyecek ve içecek maddelerinin 9/6/1998 tarihli ve 23367 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Gıdaların Üretimi Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmeliğe uygun olmasından sorumludurlar.

(8) Yetki belgesi sahipleri, çevreyi ve insan sağlığını koruma, çevre kirliliğini önleme amacıyla yürürlüğe konulan mevzuat hükümlerini bilmek ve faaliyetlerini bunlara uygun olarak yürütmekten sorumludurlar.

(9) Yetki belgesi sahipleri, taşıdıkları eşya ve kargonun; satılması, sevk edilmesi ve ticareti yasaklanmış olan bir eşya veya kargo olmamasından sorumludurlar.

(10) Eşya ve kargo taşımacılığı alanında yetki belgesi sahibi olanlar, eşya ve kargoları teslim aldıkları andan teslim edinceye kadar, eşyanın ve kargonun tamamen veya kısmen kaybindan, zayıından, hasara uğramasından, çalınmasından, güvenliğini sağlamaktan, teslim alınan şeklini muhafaza etmekten, korunması ve taşınmasından sorumludurlar.

(11) Yetki belgesi sahiplerinin sorumluluğu ile ilgili olarak, uluslararası anlaşmalar ve sözleşmelerde yer alan hükümler saklıdır.

Yetki belgesi sahiplerinin yükümlülükleri

MADDE 43- (1) Yetki belgesi sahipleri, yolcuların sağlıklı, rahat ve güvenli bir yolculuk yapmasını sağlayacak tedbirleri almak, yolcu, eşya ve kargoyu güvenli bir şekilde taahhüt ettiği yere kadar götürmekle yükümlüdürler.

(2) Yetki belgesi sahipleri, ilgili mevzuat hükümlerine uygun bir taşıtı, nitelikli şoför ve yardımcı personel ile sefere göndermek, şoförlerinin sürücü ve mesleki yeterlilik belgelerinin yanlarında bulunup bulunmadığını kontrol etmek, geçerli araç muayenesi olmayan ve teknik şartlara uymayan taşıtlarının trafiğe çıkmasına engel olmak, güzergâh mesafesini dikkate alarak yeteri kadar şoför bulundurmamakla yükümlüdürler.

(3) Tarifeli yolcu taşımaları biletsiz, tarifesiz yolcu taşımaları taşıma sözleşmesiz, eşya taşımaları ise taşıma senetsiz yapılamaz. Yetki belgesi sahipleri, yaptıkları bu sözleşmelere uymakla yükümlüdürler.

(4) Yolcu taşımacıları ve acenteleri, bilet satışı yaptıkları terminallerde ve çevresinde yolcuları yönlendirmek için personel istihdam edemez, çalıştıramaz ve bunlardan yararlanamazlar.

(5) Yolcu taşımacıları, şoförlerinin seyahat esnasında yolcularla veya personelle uzun süreli sohbet etmelerini ve ses ve görüntü cihazlarını yönetmelerini önlemek, yol ve seyir güvenliğini tehlikeye düşürmemek için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler. Seyahat esnasında ses ve görüntü cihazlarının yönetimi yardımcı personel tarafından yapılır.

(6) Yetki belgesi sahipleri, bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerini, Bakanlığa bildirdikleri merkez ve şubeleri ile varsa acentelerinin adreslerinde yürütmekle yükümlüdürler. Bakanlığa bildirilmeyen yerlerde faaliyette bulunamazlar.

(7) B1 ve/veya D1 yetki belgesi alanlar, yetki belgesinin verildiği tarihten itibaren 60 gün içinde firmalarına ait sürekli faal olacak bir internet sitesi kurmak, bu sitelere erişim adresini Bakanlığa bildirmek, kurulacak sitede geçerli hat, güzergah, ücret ve zaman tarifeleri, şube ve acente ile kendilerine ait iletişim ve benzeri bilgilere yer vermekle yükümlüdürler.

(8) Yetki belgesi sahipleri, bu Yönetmelikte belirtilen zorunlu sigortaları bulunmayan taşıtları trafiğe çıkarmamakla yükümlüdürler.

(9) Karayolları alt yapısı, işletilmesi, trafik, doğal afetler, meteorolojik şartlar ile arıza ve kaza hali dahil, seyahat esnasında meydana gelen ve beklenmeyen durumlarla ilgili olarak ortaya çıkan ve taşımanın devamına engel olan sebeplerin, belirsiz bir süre beklemeyi mecburi kılması veya varış noktasına kadar gerekli zamanın bir katından daha fazla beklemeyi gerektirmesi halinde, yetki belgesi sahibi, imkan olduğu takdirde bir başka güzergahı izleyerek taşımayı tamamlamak, aksi halde yolcuyla güzergah üzerinde yolcunun dilediği bir yere kadar götürmek veya yolcu, eşya ve kargoyu hareket noktasına geri getirmekle yükümlüdür. Bu gibi hallerde, yolcunun eşyası ile

eşya ve kargo sahibinin bütün hakları saklı olup, yetki belgesi sahipleri herhangi bir ek ödeme veya benzeri talepte bulunamazlar.

(10) C2, C3, K1, K3, L türü, N türü ve R türü yetki belgesi sahipleri; eşya taşımalarında teslim alma noktası ile teslim etme noktası arasında makul bir taşıma ve teslimat süresi taahhüdünde bulunmak ve taahhüt ettikleri süre içinde eşyayı yerine ve alıcısına ulaştırmakla yükümlüdürler.

(11) M ve P türü yetki belgesi sahipleri; teslim aldıkları eşyayı, teslim aldıkları günden itibaren, iliçi taşımalarda en geç 2 gün, yurtiçi taşımalarda en geç 3 gün, uluslararası taşımalarda ise en geç 15 gün içinde taşımak ve bu süreler içinde teslimat şekline uygun olarak alıcısına ulaştırmakla yükümlüdürler.

(12) M ve P türü yetki belgesi sahipleri, eşyayı gönderilene teslim ederken gönderilenin kimlik bilgilerini almak ve kaydetmekle yükümlüdürler.

(13) Yetki belgesi sahipleri, altışar aylık süre ile yılda iki kez şoförlerinin ceza puanı durumunu Emniyet Genel Müdürlüğünden öğrenmek ve ceza puanı 50 ve üzerinde olan şoförlerinin eğitilmesi ve kendi iç denetimleri yönünden gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler.

(14) Yetki belgesi sahiplerinin faaliyetleri esnasında bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen kişiler hakkında dolandırıcılık, dolanlı iflas, sahtecilik, kaçakçılık, güveni kötüye kullanma, hırsızlık, rüşvet suçlarından yargı organları tarafından verilmiş ve kesinleşmiş mahkûmiyet kararı oluşması halinde, bu kişiler mesleki saygınlık niteliğini kaybetmiş olurlar. Yetki belgesi sahipleri, bu kişilerle ilgili gerekli iş ve işlemleri 90 gün içinde yaparak, durumlarını bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine uygun hale getirmekle yükümlüdürler.

(15) Yetki belgesi sahipleri, ilk yetki belgesi aldıkları tarihten itibaren 6 ay içinde, mesleki yeterlilik ile ilgili aşağıdaki yükümlülüklerini yerine getirmek ve faaliyetleri süresince muhafaza etmekle yükümlüdürler. Buna göre;

a) B1, C2, D1, L1, L2, M2, M3, N2, P2, R1, R2 ve T1 yetki belgesi sahiplerinin, en az birer adet üst düzey yönetici ve orta düzey yönetici türü mesleki yeterlilik belgesine sahip olmaları veya bu nitelikleri haiz kişi veya kişileri istihdam etmeleri,

b) **(Değişik: RG 25/12/2009-27443)** A türü ile B2, C3, D2, K3, M1, N1, P1, T2 ve T3 yetki belgesi sahipleri ile tüzel kişiliği haiz K1 yetki belgesi sahiplerinin, en az birer adet orta düzey yönetici türü mesleki yeterlilik belgesine sahip olmaları veya bu nitelikleri haiz kişi veya kişileri istihdam etmeleri,

c) **(Değişik: RG 31/12/2011-28159)** (a) ve (b) bentlerinde belirtilen kişi/kişilerin herhangi bir sebeple ayrılmaları halinde; yetki belgesi sahiplerinden kamu tüzel kişiliğine sahip olanların en geç bir yıl, diğerlerinin ise bu eksikliği otuz gün içinde ve son kırkbeş gününü herhangi bir yetki belgesi sahibi tarafından istihdam edilmemiş kişi/kişiler ile gidermeleri,

şarttır.

(16) Yetki belgesi sahipleri, faaliyetleri ile ilgili bilgileri içeren ve Bakanlıkça belirlenmiş formlara uygun olarak düzenlenen faaliyet raporlarını Bakanlığa göndermekle yükümlüdürler.

(17) Yetki belgesi sahipleri, bu Yönetmeliğin 36 ncı maddesinde belirtilen nitelikleri haiz şoförleri çalıştırmakla yükümlüdürler.

(18) Yetki belgesi sahipleri;

- a) Çalışanlarının ücret ve çalışma şartlarına,
- b) Şoförlerin çalışma ve dinlenme sürelerine,
- c) Araçların ağırlık ve boyutlarına,
- ç) Yol ve araç güvenliğine,
- d) Çevrenin korunmasına,

ilişkin kurallara uygun faaliyette bulunmakla yükümlüdürler.

(19) Yetki belgesi sahipleri olağanüstü hal ve savaş halleri için Bakanlıkça hazırlanan taşıma hizmetlerine ilişkin planların kendileriyle ilgili gereklerini yerine getirmekle yükümlüdürler.

(20) Yetki belgesi sahipleri, faaliyetleriyle ilgili olarak Bakanlıkça yayımlanan tebliğlere, yönergelere ve genelgelere uymakla yükümlüdürler.

(21) Yetki belgesi sahipleri, gerçek veya tüzel kişiliklerinin son bulması veya herhangi bir sebeple faaliyetlerini bırakmaları halinde, bu hallerin gerçekleştiği tarihten itibaren otuz gün içinde Bakanlığa yazılı bilgi vermek ve yetki belgeleri, varsa taşıt belgeleri ve taşıt kartlarının asıllarını Bakanlığa iade etmekle yükümlüdürler.

(22) **(Değişik: RG 31/12/2010-27802)** Yetki belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişiler; unvan, adres, vergi numarası, ortaklık, hisse devri (halka açık sermaye şirketlerinde hamiline yazılı hisse devirleri hariç), sermaye miktarı, yönetici, acentelik sözleşmeleri ve taşıtlara ilişkin değişiklikleri, değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren 60 gün içinde Bakanlığa bildirmekle yükümlüdürler.

(23) Yetki belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişiler; temsil ve/veya ilzama yetkili şahıslara ilişkin değişiklikleri, değişikliğin meydana geldiği tarihte Bakanlığa bildirmekle yükümlüdürler. Aksi halde, değişiklik bildirilinceye kadar, değişiklik öncesi Bakanlığa bildirilmiş temsil ve/veya ilzama yetkili şahısların taleplerine göre iş ve işlemler gerçekleştirilir.

(24) Yolcu taşımacılığı yetki belgesi sahipleri, zorunlu karayolu taşımacılık mali sorumluluk sigortası tazminatına yol açan bir kazaya karışmaları halinde; kazaya, zarara veya olayla ilgili olarak açılacak davalara ilişkin bilgi ve belgeleri 30 gün içinde sigorta şirketine vermekle yükümlüdürler.

(25) Yolcu taşımacılığı yetki belgesi sahipleri, taşıtlarında, yolcularını bilgilendirme amaçlı duyurular dışında, ortama sesli ve/veya görüntülü yayın veremezler. Bu taşıtlarda sesli ve/veya görüntülü yayın yapılmak istenilmesi halinde; bu yayınların bireysel (kapalı devre) yapılmasını sağlamakla yükümlüdürler.

(26) Yetki belgesi sahipleri, verdikleri hizmetlerden özürhüleri kolaylıkla ve yeterli derecede yararlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler.

(27) Yetki belgesi sahipleri, 7/6/1939 tarihli ve 3634 sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu çerçevesindeki sorumluluklarını yerine getirmekle yükümlüdürler.

(28) Yolcu taşımacılığı yetki belgesi sahipleri, taşıtlarında her 14 koltuk için en az 1 adet boyun korsesi bulundurmakla yükümlüdürler.

(29) Yetki belgesi sahipleri düzenledikleri yolcu bileti, taşıma sözleşmesi ve taşıma senedine bu Yönetmeliğe aykırı hüküm koyamazlar.

(30) Yetki belgesi sahiplerinin yükümlülüğü ile ilgili olarak, uluslararası anlaşmalar ve sözleşmelerde yer alan hükümler saklıdır.

Acentelerin sözleşme yükümlülükleri

MADDE 44- (1) Acenteler, adlarına bilet satışı veya taşıma senedi tanzim edecekleri yetki belgesi sahipleriyle, acentelik sözleşmesi yaparak bunları yetki belgelerine kayıt ettirmek zorundadırlar. Acenteler, sadece sözleşme yaparak yetki belgelerine kayıt ettirdikleri yetki belgesi sahipleri adına iş ve işlem yapabilirler.

(2) Acentelik sözleşmelerinin; tarafları ve imzalarını, kapsamını, taraflara verilen yetki ve görevler ile hak ve yükümlülüklerini, mali konuları, sözleşmenin geçerli olduğu yeri, sözleşmenin süresini, feshini, düzenleme tarihini ve varsa diğer özel hükümleri ihtiva etmesi şarttır.

(3) (**Değişik: RG 25/12/2009-27443**) F1 ve F2 yetki belgesi sahipleri, en fazla 10 adet taşımacıyla sözleşme yapabilirler. Ancak, D4 yetki belgesi sahipleri ile Maliye Bakanlığınca onaylı elektronik ortamda bilet düzenleme ve acentelerine düzenlettirme imkanına sahip olan taşımacı yetki belgesi sahipleri bu sayıya dahil edilmez.

(4) G1 ve G2 yetki belgesi sahipleri; en fazla 10 adet yetki belgesi sahibiyle, sözleşme yapabilirler.

(5) G3 ve G4 yetki belgesi sahipleri; en fazla 2 adet kargo veya dağıtım işletmecisiyle sözleşme yapabilirler.

(6) G1 yetki belgesi sahipleri, N türü yetki belgesi sahipleri ile sözleşme yaparak acenteliklerini üstlenmeleri halinde, her il için sadece bir N1 ve/veya N2 yetki belgesi sahibinin unvanı altında faaliyette bulunabilir ve başka tür yetki belgesi sahibi ile sözleşme yapamazlar.

Gönderenin, yolcunun, şoför ve diğer personelin sorumluluğu

MADDE 45- (1) Gönderen, gönderilerini, ilgili kanunlara ve diğer mevzuata uygun bir şekilde taşımayı yapacak yetki belgesi sahibine teslim etmekten sorumludur.

(2) Gönderen; eşyanın cinsi, miktarı, nitelikleri, istifleme şekli, kalkış ve varış noktası, gönderilenin adı ve adresi ile kimliğini ibraz etmek suretiyle kendi adres ve kimlik bilgileri gibi diğer önemli bilgileri tam ve doğru olarak yetki belgesi sahibine bildirmek zorundadır. Yanlış ve eksik bildirimlerden doğacak sorumluluk gönderene aittir. Yetki belgesi sahibi, gönderenin

bildirmek zorunda olduğu bilgileri vermemesi halinde taşımayı yapmaz. Taşımayı yaparsa, sorumluluk yetki belgesi sahibine ait olur.

(3) Gönderen; satılması, sevk edilmesi ve ticareti yasak olan bir eşyayı veya kargoyu gönderemez, yetki belgesi sahipleri de bunu taşıyamaz. Aykırı hareket halinde gönderen ve yetki belgesi sahibi sorumlu olur.

(4) Yetki belgesi sahibi bir ihbar veya şüphe halinde en yakın resmi güvenlik birimi görevlileri huzurunda gönderene ait eşyayı kontrol ettirebilir. Kontrolle ilgili bir tutanak düzenlenir.

(5) Uluslararası eşya taşımacılığı yapan yetki belgesi sahipleri, 7/12/1993 tarihli ve 3939 sayılı Kanunla katılmamız uygun bulunan Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi (CMR) İle Bu Sözleşmeye Ek Protokol hükümlerine uygun olarak gönderene ait eşyayı kontrol ettirebilirler.

(6) Gönderen; gönderilerini teslim etmeden önce taşımayı gerçekleştirecek gerçek veya tüzel kişiliğin yetki belgesi sahibi olup olmadığını kontrol etmekten/ettirmekten sorumludur.

(7) Yolcular, trafiğin seyir ve güvenliğini tehlikeye düşürecek, diğeryolcuları rahatsız edecek, genel ahlaka ve adaba aykırı tutum ve davranışlarda bulunamazlar. Taşıtın teknik donanımını olumsuz etkileyebilecek hiçbir cihazı kullanamazlar.

(8) Yolcular seyahat süresince yolcu biletlerini yanlarında bulundurmamak zorundadırlar.

(9) Taşıt şoförü ve yolculara hizmet eden personel; trafiğin seyir ve güvenliğini tehlikeye düşürecek, yolcuları rahatsız edecek, genel ahlaka ve adaba aykırı tutum ve davranışlarda bulunamaz.

(10) Gönderenler ve yolcular taşımacınının güvenlik yönünden almış olduğu tedbirlere uyarlar, aksi halde doğacak sonuçlardan sorumlu olurlar.

Hizmetten yararlananların hakları

MADDE 46- (1) Yetki belgesi sahiplerinin bu Yönetmelik kapsamında verdikleri hizmetlerden yararlananlar, 23/2/1995 tarihli ve 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile sağlanan tüketicinin korunması haklarına sahiptirler.

(2) Yetki belgesi sahipleri hizmetten yararlananlara kusursuz hizmet vermek zorundadırlar. Kusursuz hizmet, hizmetten yararlananların hakkıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sigorta

Sigorta yaptırma zorunluluğu

MADDE 47- (1) Yolcu taşımalarında, yetki belgesi sahipleri; yolcuya gelebilecek bedeni zararlar için bu Yönetmeliğin 42 nci maddesinin beşinci fıkrasından doğan sorumluluklarını sigorta ettirmek zorundadırlar.

(2) Uluslararası yolcu taşımalarında, seyahatin Türkiye hudutları dışındaki bölümü ile ilgili sigorta konusu Hazine Müsteşarlığınca yapılan düzenlemelere tabidir.

Yapılması zorunlu sigortalar

MADDE 48- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki yolcu taşımalarında; Kanunun 18 inci maddesinde tanımlanan Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası ile Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası yaptırılması zorunlu olan sigortalardır.

Sigortasız taşıma yapılamayacağı

MADDE 49- (1) Taşıt belgelerinde kayıtlı özmal ve sözleşmeli tüm taşıtları için Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası ve Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası yaptırmayan yetki belgesi sahipleri yolcu taşımacılığı yapamaz.

(2) Birinci fıkrada belirtilen sigortaları olmayan taşıtların terminallerden çıkışlarına ve trafiğe katılmalarına yetkili görevliler tarafından izin verilmez.

(3) Denetimler sırasında birinci fıkrada belirtilen sigortaların yapılmadığı ortaya çıkarsa, taşımanın başlamış olması halinde, taşımanın devamına ilgili denetim elemanlarınca en yakın yerleşim noktasına kadar izin verilir, bu yerleşim noktasında gerekli sigortanın yaptırılması halinde taşımaya devam edilir.

Sigorta poliçesinin aslının verilmesi zorunluluğu

MADDE 50- (1) Yetki belgesi sahipleri, taşıt belgelerinde kayıtlı taşıtlarına ait Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası ile Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası poliçelerini, geçerlilik süreleri sona ermeden önce yaptırarak, yeni düzenlenen poliçelerin aslını süresi sona eren poliçelerin bitim tarihinden itibaren onbeş gün içinde Bakanlığa vermek zorundadırlar.

(2) Birinci fıkradaki zorunluluk; sigorta poliçelerine ilişkin kontrollerin elektronik ortamda yapılabilmesi imkanına bağlı olarak Bakanlıkça kaldırılabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İstatistik, Bilgi Paylaşımı, Kamu Hizmeti Yükümlülüğü ve Sözleşmesi, Olağanüstü

Hal ve Savaşta Taşımanın Planlanması

İstatistik

MADDE 51- (1) Bakanlıkça, karayolu taşımacılık faaliyetlerinin genel seyrinin tespiti ve politika oluşturulması bakımından bu faaliyetlere ilişkin güvenilir verilere dayalı istatistikler oluşturulur.

(2) Bakanlık istatistiklerin oluşturulmasında yetki belgesi sahiplerinin göndereceği faaliyet raporlarından da yararlanır. Hangi yetki belgesi sahiplerinin nasıl bir takvime bağlı olarak faaliyet raporu gönderecekleri Bakanlıkça yayımlanacak bir genelge ile belirlenir.

(3) Bakanlık oluşturduğu istatistikleri gerektiğinde yayımlar.

Bilgi paylaşımı

MADDE 52- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetler, bu faaliyetleri yürüten gerçek ve tüzel kişiler ile kullanılan araçlara ait Bakanlıkça elektronik ortamda tutulan verilerin ilgili kamu idareleriyle; ilgili kamu idarelerince elektronik ortamda tutulan ve Bakanlıkça ihtiyaç duyulan verilerin de Bakanlıkla paylaşımı esastır.

(2) Bakanlıkça gerek görülmesi halinde; birinci fıkraya göre Bakanlıkça elektronik ortamda tutulan veriler, tabi olduğu usul ve esaslar ilgili bakanlıklarca yayımlanan yönetmeliklerle belirlenen ve ilgili kamu idarelerinin denetimine tabi kuruluşlarla; bu kuruluşlarca elektronik ortamda tutulan veriler de Bakanlıkla paylaşılır.

(3) Elektronik ortamda paylaşılan verilerin gizliliğinin korunmasından veriyi alan taraf sorumludur. Bilgi paylaşımına ilişkin usul ve esaslar yapılacak protokollerle belirlenir.

Kamu hizmeti yükümlülüğü ve sözleşmesi

MADDE 53- (1) Bakanlık, toplumsal ihtiyaçları ve çevre faktörlerini dikkate alarak yeterli ulaştırma hizmeti sağlanması amacıyla ya da göç, doğal afet, toplumsal ihtiyaçların oluşması ve benzeri hallerde, belli yolcu ve eşya gruplarına özel ücret ve zaman tarifeleri ile güzergah belirlemek suretiyle yetki belgesi sahiplerine kamu hizmeti yükümlülüğü getirerek bunlarla kamu hizmeti sözleşmesi akdedebilir.

(2) Kamu hizmeti sözleşmesinde yer alan hükümler, aynı hizmeti gören diğer yetki belgesi sahipleri aleyhine veya lehine sonuçlar doğuramaz.

(3) Bakanlık gerektiğinde kamu hizmeti sözleşmesi kapsamında yürütülecek faaliyetlerle ilgili ihale yapabilir.

(4) Kamu hizmeti yükümlülüğü işletme, taşıma ve tarife yükümlülüklerinden oluşur. Buna göre;

a) İşletme yükümlülüğü, yetki belgesi sahiplerine taşıma hizmetleri ile ilgili süreklilik, düzenlilik ve yeterlilik hususlarında belirlenmiş standartların sağlanmasına yönelik olarak getirilen işletme yükümlülüğünü,

b) Taşıma yükümlülüğü, yetki belgesi sahiplerine kamu hizmeti yükümlülüğü olarak getirilen yolcuları ve eşyayı öngörülen rayiçlerde ve öngörülen şartlara tabi olarak taşıma yükümlülüğünü,

c) Tarife yükümlülüğü, özellikle bazı yolcu gruplarına, bazı eşya ve kargo türleri veya bazı güzergahlar için, yetki belgesi sahiplerinin ticari çıkarları ile uyuşmasa da Bakanlık tarafından tespit edilmiş ve onaylanmış tarifelere uyma yükümlülüğünü, ifade eder.

(5) Yetki belgesi sahiplerine getirilen işletme, taşıma veya tarife yükümlülüklerinden dolayı ilgili yetki belgesi sahibinin ekonomik açıdan zarar görmesi durumunda, söz konusu yetki belgesi sahibi kamu hizmeti yükümlülüğünün kısmen veya tamamen ortadan kaldırılmasına veya önemli değişiklikler yapılmasına yönelik olarak Bakanlığa başvurabilir. Bu talep, Bakanlığa en az doksan

gün önceden ihbarlı olarak bildirilir. Bakanlık, söz konusu hizmetin ihbar tarihinden itibaren bir yıla kadar sürdürülmesi konusunda ısrar edebilir ve bunu ihbar süresinin bitiminden en az otuz gün önce ilgili yetki belgesi sahibine bildirir.

(6) Bakanlık, beşinci fıkrada belirtilen şekilde ihbarlı talep yapılması halinde, getirdiği kamu hizmeti yükümlülüklerinden feragat edebilir.

(7) Bakanlık, beşinci fıkrada belirtilen şekilde yapılan ihbarlı taleplerde kararlarını, işletme ya da taşıma yükümlülükleri söz konusu olduğunda başvurunun yapıldığı tarihten itibaren 1 yıl içinde, tarife yükümlülükleri bakımından ise 6 ay içinde alır.

(8) 25/10/1983 tarihli ve 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanunu hükümleri saklıdır.

Olağanüstü hal ve savaşta taşımanın planlanması

MADDE 54- (1) Olağanüstü hal ve savaşta uygulanmak üzere; Bakanlık, ilgili kuruluşlar ve yetki belgesi sahipleriyle işbirliği yaparak olağanüstü hal ve savaşta taşıma hizmetlerinin sürekliliğini sağlayabilmek için gerekli planları hazırlar.

(2) 16/7/1965 tarihli ve 697 sayılı Ulaştırma ve Haberleşme Hizmetlerinin Olağanüstü Hallerde ve Savaşta Ne Suretle Yürütüleceğine Dair Kanun ve ilgili mevzuat hükümleri saklıdır.

BEŞİNCİ KISIM

Özellik Arzeden Faaliyetler

Tarifeli Taşımalar, Terminal İşletmeciliği ve Uluslararası Taşımalar

BİRİNCİ BÖLÜM

Tarifeli Taşımalar

Taşıma hattı ve taşıma güzergahına uyma zorunluluğu

MADDE 55- (1) Tarifeli yolcu ve kargo taşımacılığı yapan yetki belgesi sahipleri, belirlenmiş olan taşıma hattı ve taşıma güzergahına yasal mücbir sebepler dışında uymak zorundadırlar.

(2) (**Ek Fıkra: RG 31/12/2011-28159**) Yetki belgesi sahiplerinin, birinci fıkraya 1 takvim yılı içerisinde 2 kez aykırı hareket ettiklerinin tespiti halinde, ilgili taşıma hattı iptal edilir ve iptal tarihinden itibaren 1 yıllık bir süre geçmeden tekrar verilmez.

Hat sayısı

MADDE 56- (1) B1 yetki belgesi sahiplerinin özmal koltuk kapasitelerine bağlı olarak tarifeli yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunabilecekleri hatların sayısı aşağıda belirlenmiştir. Buna göre;

- a) 150-200 adet özmal koltuk kapasitesine sahip olanlara en fazla 3 adet,
- b) 201-300 adet özmal koltuk kapasitesine sahip olanlara en fazla 5 adet,
- c) 301-400 adet özmal koltuk kapasitesine sahip olanlara en fazla 6 adet,
- ç) 401-500 adet özmal koltuk kapasitesine sahip olanlara en fazla 8 adet,

- d) 501-750 adet özmal koltuk kapasitesine sahip olanlara en fazla 12 adet,
 - e) 751-1000 adet özmal koltuk kapasitesine sahip olanlara en fazla 15 adet,
 - f) 1001-1250 adet özmal koltuk kapasitesine sahip olanlara en fazla 18 adet,
 - g) 1251-1500 adet özmal koltuk kapasitesine sahip olanlara en fazla 20 adet,
 - ğ) 1501 adet ve üzeri özmal koltuk kapasitesine sahip olanlara sınırsız,
- uluslararası ve/veya yurtiçi taşıma hattı verilir.

(2) D1 yetki belgesi sahiplerinin özmal koltuk kapasitelerine bağlı olarak tarifeli yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunabilecekleri hatların sayısı aşağıda belirlenmiştir. Buna göre;

- a) 150-200 adet özmal koltuk kapasitesine sahip olanlara en fazla 3 adet,
 - b) 201-300 adet özmal koltuk kapasitesine sahip olanlara en fazla 5 adet,
 - c) 301-400 adet özmal koltuk kapasitesine sahip olanlara en fazla 6 adet,
 - ç) 401-500 adet özmal koltuk kapasitesine sahip olanlara en fazla 8 adet,
 - d) 501-750 adet özmal koltuk kapasitesine sahip olanlara en fazla 12 adet,
 - e) 751-1000 adet özmal koltuk kapasitesine sahip olanlara en fazla 15 adet,
 - f) 1001-1250 adet özmal koltuk kapasitesine sahip olanlara en fazla 18 adet,
 - g) 1251-1500 adet özmal koltuk kapasitesine sahip olanlara en fazla 20 adet,
 - ğ) 1501 adet ve üzeri özmal koltuk kapasitesine sahip olanlara sınırsız,
- yurtiçi taşıma hattı verilir.

(3) D4 yetki belgesi sahiplerine tarifeli taşımalar için en fazla taşıt sayısı kadar taşıma hattı verilir.

(4) Bakanlık tarifeli kargo taşımaları için özmal taşıt sayısına bağlı olarak verilecek taşıma hattı sayısını bir genelgeyle belirler.

(5) B1 ve D1 yetki belgesi sahiplerinin, bir yerleşim yerine veya bir ülkeye yönelik taşıma hatlarında yapacağı birden fazla sefer için, faaliyette bulunacağı taşıma hattının mesafesi, taşıt belgesinde kayıtlı taşıt sayısı ve/veya sefer başına ortalama yolcu sayısı veya doluluk oranı dikkate alınarak günlük ve/veya haftalık toplam sefer sayısı belirlenir.

Ücret tarifeleri

MADDE 57- (1) Tarifeli yolcu ve kargo taşımaları ücret tarifesine tabidir.

(2) Tarifeli yolcu ve kargo taşımaları ile ilgili ücret tarifeleri, yetki belgesi sahiplerince geçerlilik süresi de belirtilmek suretiyle hazırlanır. Bu ücret tarifelerinin uygulamaya konulmasından önce, yetki belgesi sahiplerince Bakanlıktan “görölmüştür” şerhinin alınması zorunludur.

(3) Yetki belgesi sahipleri “görölmüştür” şerhi alınmış ücret tarifelerini görölebilecek şekilde işyerleri, terminal ve bilet satış yerleri ile kargo kabul/dağıtım yerlerine asmak, ayrıca bir örneğini yolcu taşıması yapan taşıtlarında bulundurmamak zorundadırlar.

(4) Ücret tarifeleri aynı hat ve güzergah üzerinde gidiş ve dönüşte aynı olur. Aynı hat ve güzergah üzerinde gidiş ile dönüş için değişik ücret tarifesi uygulanamaz.

(5) Yetki belgesi sahipleri tespit edilmiş ücret tarifelerinin üzerinde ücret alamaz ve % 30'dan fazla indirim uygulayamazlar. Ancak, tarifeli yolcu taşımacıları önceden Bakanlıktan izin almak sureti ile belirli bir süre için, sefere çıkardığı taşıtının toplam koltuk sayısının % 10'unu aşmayacak sayıdaki koltuk için herhangi bir orana tabi olmaksızın özel indirim uygulayabilirler.

(6) Ücret tarifeleri asgari dört aylık, azami bir yıllık sürelerle belirlenir. Bakanlık, taşıma maliyetlerine etki eden unsurların önemli orandaki artış ve azalışlarını dikkate alarak bu süreleri bir genelgeyle değiştirebilir.

(7) Ücret tarifesinin bitim tarihini takip eden 30 günlük süre içinde yeni ücret tarifesi için Bakanlığa müracaatta bulunulmazsa; ücret tarifesi, bitim tarihi itibarıyla süresi dolan tarife için belirlenen süre kadar başka bir işleme gerek kalmaksızın uzar ve geçerli olur. Süresi dolan ücret tarifesi, 30 günlük müracaat süresi içinde de geçerlidir.

(8) Ücret tarifelerinin geçerlilik süresini tamamlayan yetki belgesi sahipleri, bu sürenin sonunda fazla ücret içeren yeni bir ücret tarifesi alabilecekleri gibi, aynı veya daha düşük ücret içeren yeni bir ücret tarifesi de alabilirler.

(9) Ücret tarifeleri, yetki belgesi sahiplerinin merkezi işyeri adresinin bulunduğu yerin bağlı olduğu Bakanlık birimine sunulur. Yetki belgesi sahipleri "görölmüştür" şerhi düşölen ücret tarifelerini 15 gün içinde faaliyette bulunduğu güzergahlardaki şubelerine ve acentelerine bildirmek zorundadırlar.

(10) 6 yaşın altında olan çocuklar yolcu bileti düzenlenmeksizin kucakta seyahat edebilirler. Bunlar için ayrı koltuk talep edilmesi halinde, bilet ücreti geçerli ücret tarifesi üzerinden % 30 indirimli düzenlenir.

(11) (**Değişik: RG 21/8/2009-27326**) 6 yaş ve üzeri tüm yolcuların ayrı koltukta seyahat etmesi zorunlu olup, altı ile 12 yaş arası çocuklar ile yaş şartı aranmaksızın en az % 40 oranında özörlü olduğunu belgeleyen kişiler için bilet ücreti geçerli ücret tarifesi üzerinden % 30 indirimli düzenlenir.

(12) Yetki belgesi sahipleri ücret tarifelerini kendilerine ait internet sitelerinde yayımlamak zorundadırlar.

(13) Geçerli ücret tarifeleri, Bakanlığa ait internet sitelerinde kamuoyunun bilgisine sunulabilir.

(14) Uluslararası tarifeli yolcu ve kargo taşımalarında taraflar arasında yapılan sözleşme hükümlerine göre işlem yapılır ve uygulanır.

Zaman tarifeleri

MADDE 58- (1) Tarifeli yolcu taşımaları zaman tarifesine tabidir.

(2) Yetki belgesi sahipleri tarafından geçerlilik süresi de belirtilmek suretiyle hazırlanan zaman tarifelerinin uygulamaya konulmadan önce Bakanlığa onaylatılması zorunludur.

(3) Yetki belgesi sahipleri onaylanmış zaman tarifelerini görülebilecek şekilde işyerleri, terminal ve bilet satış yerlerine asmak, ayrıca bir örneğini yolcu taşıması yapan taşıtlarında bulundurmak zorundadırlar.

(4) Zaman tarifeleri, yetki belgesi sahiplerinin merkezi işyeri adresinin bulunduğu yerin bağlı olduğu Bakanlık birimine sunulur. Yetki belgesi sahipleri onaylanan zaman tarifelerini onbeş gün içinde faaliyette bulunduğu hat ve güzergahlardaki şubelerine ve acentelerine bildirmek zorundadırlar.

(5) Yetki belgesi sahipleri geçerli zaman tarifelerini kendilerine ait internet sitelerinde yayımlamak zorundadırlar.

(6) Geçerli zaman tarifeleri, Bakanlığa ait internet sitelerinde kamuoyunun bilgisine sunulabilir.

(7) Zaman tarifeleri, hat ve güzergahların mesafesi ve durumu ile taşıt belgelerinde kayıtlı taşıt sayısı dikkate alınarak düzenlenir.

(8) Uluslararası tarifeli yolcu taşımalarında taraflar arasında yapılan sözleşme hükümlerine göre işlem yapılır ve uygulanır.

Tarifelere uyma zorunluluğu

MADDE 59- (1) Tarifeli taşımacılık faaliyetinde bulunan yetki belgesi sahipleri, “görölmüştür” şerhi düşölen ücret tarifeleri ile “onaylanmış” zaman tarifelerine uymak zorundadırlar.

(2) Tarifeli yolcu taşımalarında; Bakanlıkça onaylanmış zaman tarifesinde yer almayan bir saate yolcu bileti düzenlenemez.

(3) Tarifeli yolcu taşımalarında; Bakanlıkça onaylanmış zaman tarifesinde yer alan her sefer için taşıt tahsis edilmesi zorunludur.

(4) Tarifeli yolcu taşımalarında; Bakanlıkça onaylanmış zaman tarifesinde yer alan bir saatin 10 dakika öncesi veya sonrasına ek sefer konulabilir. Bu ek sefer için yolcu bileti düzenlenmesi ve taşıt tahsis edilmesi zorunludur.

Terminal kullanma zorunluluğu ve ara duraklar

MADDE 60- (1) Tarifeli yolcu taşımalarında kalkış ve varışların bir terminalden yapılması esastır. Terminal ve ara duraklar dışında yolcu indirilip bindirilmez.

(2) Tarifeli yolcu taşımacılığı yetki belgesi sahiplerine taşıma hattı verilebilmesi için; kendilerinin veya acentelerinin, seferlerin başladığı kalkış ve bittiği varış noktalarındaki en az bir yolcu terminaline bağımsız olarak veya birlikte sahip olmaları veya bu terminalin kullanma hakkını haiz olmaları zorunludur.

(3) Tarifeli yolcu taşımacılığı yetki belgesi sahiplerinin kalkış ve varış noktaları dışında yolcu indirip bindirebilmeleri için kendilerinin veya acentelerinin ara durak tanımına uygun bir yere sahip veya kullanım hakkını haiz olmaları zorunludur. Yeri ve zamanı önceden belirlenen ara duraklarda da yolcu indirilip, bindirilerek bilet satışı yapılabilir. Ara duraklarda bilet satışı

yapılabilmesi ve yolcu alınabilmesi için yetki belgesi sahibine ait bir şube veya acentesi olması şarttır.

(4) Ara duraklar seyahatin başladığı ilk kalkış ve son varış yeri olarak kullanılamaz.

(5) **(Değişik: RG 31/12/2011-28159)** Yolcu taşımacılığı yetki belgesi sahiplerinin belediye sınırları içinde terminal dışındaki yerlerde yolcu indirilip bindirilebilmesi için Büyükşehirlerde Ulaşım Koordinasyon Merkezinin, diğer yerlerde ilgili belediyenin izin vermesi gerekir.

Terminalin bulunmadığı yerleşim birimlerinde yapılacak uygulama

MADDE 61- (1) Yolcu terminalinin bulunmadığı yerleşim birimlerinde, tarifeli yolcu taşımacılığında kullanılmak üzere ilgili mahalli makamlarca yolcuların asgari ihtiyaçlarını karşılayacak fiziki şartları haiz bir yer tahsis edilir veya belirlenir. Tahsis edilen veya belirlenen bu yerle ilgili mülki veya mahalli makamlarca düzenlenen resmi belgenin tarifeli yolcu taşımacılığı yetki belgesi sahibi/sahipleri tarafından Bakanlığa verilmesi halinde bu yerler ara durak veya kalkış veya varış noktası olarak kullanılabilir.

Terminalerde yer bulunmaması halinde yapılacak uygulama

MADDE 62- (1) Yolcu terminallerinde yer bulunmaması veya terminal işletmecileri tarafından yer tahsis edilememesinin/edilmemesinin belgelenmesi hallerinde; bu Yönetmeliğin 61 inci maddesi hükümleri uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Terminal İşletmeciliği

Terminal işletmecilerinin yükümlülükleri

MADDE 63- (1) Terminal işletmecileri;

a) Terminalerde faaliyet gösteren taşımacı ve acenteler ile diğer işletmecilere fatura ettikleri ortak giderlerle ilgili şeffaf olmak ve bu hususta yeterli, açık ve anlaşılır bilgi vermekle,

b) Terminalerde yeterli sayıda personeli olan güvenlik ve temizlik birimleri oluşturmak ve bu hizmetleri yürütmekle,

c) Alt ve üst yapıya ilişkin özellikleri sürekli olarak faal, çalışır ve kullanılabilir durumda bulundurmak ve bu hizmetleri yürütmekle,

ç) Yolcuların bagajlarını taşıyabilmeleri için, yeterli sayıda bagaj taşımaya mahsus kullanımı ücretsiz araç ve gereç bulundurmakla,

d) Bakanlıkça belirlenecek konulardaki uyarı, bilgi ve duyuru levhalarını kolayca görülebilecek uygun yerlere asmak, yerleştirmek ve bulundurmakla,

e) Terminalerde ve çevresinde yolcuları rahatsız edecek şekilde, yolcuları yönlendirmek için personel istihdam edilmesine, çalıştırılmasına ve bunlardan yararlanılmasına izin vermemek ve bunları önlemekle,

f) Terminal kapalı alanlarında satılan gıda ürünlerinin Gıdaların Üretimi Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmeliğe uygun olmasını kontrol ettirmekle,

g) Terminallerin kapalı alanlarında tehlike oluşturabilecek yanıcı, yakıcı, parlayıcı, patlayıcı, zehirli, bulaşıcı, radyoaktif ve benzeri nitelikteki maddeler ile pis koku yayan maddelerin bulundurulmasını, satışını ve ticaretini engellemekle,

ğ) İşlettikleri terminallerde yetki belgesiz taşımacılık ve acentelik faaliyetinde bulunulmasına ve taşıt kartı olmayan taşıtların terminale giriş/çıkışına izin vermemek ve bunları önlemekle,

yükümlüdürler.

Terminal ücretleri

MADDE 64- (1) Terminal işletmecileri tarafından, terminalin bakımı, onarımı, korunması ve işletme giderlerinin karşılanması ve kâr amacıyla;

a) Yetki belgesi sahiplerinin taşıt belgelerine kayıtlı her taşıt başına sadece terminal çıkışlarında makul bir ücret alınabilir.

b) Yetki belgesi sahiplerinin, müşterilerine ücretsiz şehiriçi ulaşımı sağlayan taşıtlarından, taşıt başına günlük, haftalık veya aylık makul bir ücret alınabilir, bunların her giriş ve çıkışları için ayrıca ücret alınmaz.

c) Terminallerin park alanlarını kullanan taşıtlardan park sürelerine göre makul bir ücret alınabilir. Ancak, yolcuları terminale getirmek veya terminalden almak üzere terminal içinde bulunan genel park alanlarını kullanan özel ve resmi otomobillerden 25 dakikayı geçmeyen giriş ve çıkışlarda ücret alınmaz. Bu durumdaki otomobillere genel park alanlarının dışında terminal içinde özel bir park alanı tahsis edilmesi halinde ise söz konusu ücretsiz süre ikiye katlanarak 50 dakika olur.

ç) Ücret tarifeleri, T1 ve T3 yetki belgesi sahipleri tarafından Bakanlığa, T2 yetki belgesi sahipleri tarafından ise terminalin bulunduğu ilin bağlı olduğu Bakanlık birimlerine sunulur ve bunlar tarafından “Görölmüştür” şerhi düşölür.

d) Terminallerde uygulanacak ücret tarifeleri; ayrıca, bu Yönetmeliğin 57 nci maddesinin ikinci, üçüncü, altıncı, yedinci, sekizinci ve onikinci fıkraları hükümlerine de tabidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uluslararası Taşımalar

Uluslararası taşımaların kapsamı

MADDE 65- (1) Uluslararası yolcu ve eşya taşımaları;

a) Türkiye'ye karayoluyla veya demiryoluyla herhangi bir hudut kapısından giren veya Türkiye'nin herhangi bir deniz limanına deniz yoluyla gelen yüklü karayolu taşıtlarının, herhangi bir aktarma olmadan yapacağı transit taşımaları,

b) Türkiye'ye demiryolu, denizyolu veya havayoluyla gelen yolcunun, eşyanın ve kargonun varış yerlerinden karayolu taşıtlarıyla üçüncü ülkelere yapılan taşımaları,

- c) Türkiye'den karayolu taşıtları ile diğer ülkelere yapılan ikili taşımaları,
 - ç) Diğer ülkelerden karayolu taşıtları ile Türkiye'ye yapılan ikili taşımaları,
 - d) İndirme, bindirme ve/veya yükleme, boşaltma yerleri, taşımayı yapan taşıtın ait olduğu ülke dışındaki ülkeler olan üçüncü ülke taşımalarını,
- kapsar.

Uluslararası taşıma yetkisi

MADDE 66- (1) 65 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (c), (ç) ve (d) bentleri kapsamındaki taşımalar, uluslararası taşımacılık alanında Bakanlıktan yetki belgesi almış kişilerin taşıt belgelerinde kayıtlı taşıtlar ve ikili ve çok taraflı uluslararası karayolu taşıma anlaşmalarına göre taşıma yapmaya yetkili veya Bakanlıkça özel izin belgesi verilmiş yabancı plakalı taşıtlarla yapılabilir.

(2) 65 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki taşımalar, uluslararası taşımacılık alanında Bakanlıktan yetki belgesi almış kişilerin taşıt belgelerinde kayıtlı taşıtlarıyla yapılabilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda taşıma yetkisi verilen taşıtların hangi ülke, hangi kara hudut kapısı, deniz limanı, hava limanı veya alanı, demiryolu istasyonu veya garından taşıma yapacağı Bakanlıkça belirlenir.

(4) Gerekli hallerde, 65 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki taşımalar için yabancı plakalı taşıtlara Kanun'un 13 üncü maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde taşıma yetkisi verilebilir.

(5) Yabancı plakalı taşıtlara bu madde kapsamında verilen taşıma yetkisi; Türkiye'ye veya Türkiye'den veya Türkiye üzerinden taşıma yapma izni veren geçiş belgesi, Ulaştırma Bakanları Avrupa Konferansı (UBAK) izin belgesi veya özel izin belgesi olmadan kullanılamaz. Ancak;

- a) İtfaiye hizmetleri ile ilgili taşımalar,
 - b) Ambulans taşımaları,
 - c) Cenaze taşımaları,
 - ç) Doğal afetler başta olmak üzere, acil durumlarda, ilaç, alet ve tıbbi teçhizatlar ile gerekli diğer malzemelerin taşınması,
 - d) Kamu hizmeti çerçevesinde yapılan posta taşımaları,
 - e) Arıza, kaza veya benzeri durumlardaki taşımalar,
 - f) Mütakabiliyet esasına göre, taşıma kapasitesi 3,5 tonu veya toplam yüklü ağırlığı 6 tonu geçmeyen taşıtlarla yapılan eşya taşımaları,
- için yabancı plakalı taşıtlardan yukarıdaki geçiş/izin belgelerinden hiçbiri aranmaz.

(6) Oto taşımaları ve özelliği olan taşımalar için imal edilmiş özel donanımlı taşıtlar hariç, taşıma kapasitesi 10 tondan az olan taşıtlara geçiş belgesi tahsis edilmez.

(7) Yabancı plakalı taşıtlar, Türkiye sınırları dâhilinde iki nokta arasında taşıma yapamazlar.

(8) Türkiye'nin taraf olduğu ikili ve çok taraflı uluslararası anlaşma ve sözleşmelerin hükümleri saklıdır.

Sınır kapıları ve tampon bölgelerdeki yasak haller

MADDE 67- (1) Doğal afet, gerginlik ve savaş hali, zorunlu göç, ekonomik ve siyasi kriz ve benzeri olağanüstü ve zorunlu hallerde, sınır mülki idare amirinin vereceği izin dışında;

a) İlgili mevzuata aykırı olarak, karayolu ile yolcu, eşya ve kargo sınır kapılarına ve tampon bölgelere taşınamaz.

b) Sınır kapılarında ve tampon bölgelerde, eşyanın ve kargonun aktarılması, boşaltılması ve depolanması yapılamaz. Uluslararası eşya ve kargo taşımalarında aktarma ve boşaltma işlemleri; sınır kapılarının dışındaki diğer gümrüklü sahalarda ve yetkili gümrük idarelerinin gözetiminde yapılır.

c) Sınır kapılarında ve tampon bölgelerde yolcu aktarma, indirme, bindirme yapılamaz. Yolcuların sınır kapısından yaya olarak geçmek suretiyle bir başka taşıta binmesine müsaade edilmez.

(2) Bakanlıkça, sınır kapılarındaki fiziksel altyapının kapasitesi veya ticari taşımacılık yoğunluğu dikkate alınarak, uluslararası taşımaları daha düzenli, güvenli ve seri kılmak amacıyla; hususi tescil edilmiş otomobiller dahil tüm taşıtlar için sınır kapılarından yapılan giriş/çıkışlara yönelik günlük, aylık veya yıllık olarak; araç cinsi ve sayısı ile sefer sayısı bakımından sınırlama getirilebilir.

Kota uygulaması, anlaşmasız ülkelere ait taşıt izinleri ve yabancı plakalı taşıtların trafik mevzuatına uyma zorunluluğu

MADDE 68- (1) İkili, üçüncü ülke ve transit taşımalarda, yurtiçi taşımaları aksatmamak ve/veya Türkiye üzerinden yapılan uluslararası taşımaları daha düzenli, güvenli ve seri kılmak ve/veya çevrenin korunması amaçlarıyla, gerektiğinde diğer taşıma sistemleriyle birlikte ve tamamlayıcı olmak üzere altyapının fiziksel sınırları ile güzergâhların belirlenmesine ilişkin mevzuat çerçevesinde Bakanlıkça kota sistemi uygulanabilir.

(2) Türkiye ile uluslararası karayolu taşımacılık anlaşması olmayan ülkelere ait taşıtlarla, Türkiye'ye veya Türkiye'den veya Türkiye üzerinden yapılacak taşımalarda kullanılacak her bir taşıt için Bakanlıktan izin alınması şarttır.

(3) Türkiye'ye veya Türkiye'den veya Türkiye üzerinden taşıma yapan yabancı plakalı taşıtların 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve Karayolları Trafik Yönetmeliğinde öngörülen kurallara uyması zorunludur.

Geçiş ücretleri

MADDE 69- (1) Karayolunun bakımı, korunması ile karayolu ve taşımanın yönetimine ilişkin giderlere katkıda bulunmak üzere yabancı plakalı taşıtlardan, Euro veya karşılığı Türkiye

Cumhuriyet Merkez Bankasınca değeri ilan edilen değiştirilebilir döviz veya Türk Lirası olarak geçiş ücreti alınır.

(2) Köprü, tünel ve otoyol ücreti gibi karayolu alt yapısının kullanılmasından alınan ücret ile eşya/kargo ve taşıtlar için yapılan hizmetlerin ücretleri bu geçiş ücretlerine dâhil değildir.

(3) Bakanlık, geçiş ücretlerini tespit etmeye, arttırmaya, indirmeye veya kaldırmaya yetkilidir.

(4) Bu ücretlerin tahakkuk ve tahsili sınır kapılarındaki Bakanlık birimine bağlı muhasebe yetkilisi mutemetlerince veya Maliye Bakanlığınca yapılır.

(5) Türkiye'ye giriş gümrük kapılarında ödenmesi gereken geçiş ücretlerinin ödenmediği veya eksik ödendiğinin tespiti halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen ücretler üç katı olarak alınır.

(6) Bu madde kapsamındaki uygulamaya yönelik düzenlemeler ile geçiş ücretleri, Bakanlık tarafından hazırlanarak Resmi Gazete'de yayımlanacak bir tebliğ ile belirlenir.

(7) Türkiye'nin taraf olduğu ikili ve çok taraflı uluslararası anlaşma ve sözleşmelerin hükümleri saklıdır.

ALTINCI KISIM

Denetim ve Tutanaklar, İdari Para Cezaları ve Diğer İdari Yaptırımlar

BİRİNCİ BÖLÜM

Denetim ve Tutanaklar

Denetim

MADDE 70- (1) Yetki belgesi sahiplerinin Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında yer alan faaliyetleri Bakanlığın denetimine tabidir.

(2) Bakanlık yapacağı denetimleri; kendisinin yanı sıra, Kanunun 35 inci maddesinin verdiği yetkiye dayanarak bu Yönetmeliğin 71 inci maddesiyle yetkili kıldığı diğer kamu kurum ve kuruluşları eliyle yapar.

(3) Denetimle ilgili olarak yetkili kılınan kuruluşlar Bakanlıkla her zaman işbirliği içinde olmak ve Bakanlık talimatlarını yerine getirmek zorundadırlar.

(4) Denetim yapmakla görevli/yetkili olanlar tarafından istenilen belgelerin verilmesi zorunludur.

(5) Denetimle ilgili diğer mevzuat hükümleri saklıdır.

Denetimle görevli ve yetkili kuruluşlar

MADDE 71- (1) (**Değişik: RG 31/12/2011-28159**) Bakanlık, valilikler (kolluk kuvvetleri), Gümrük ve Ticaret Bakanlığının sınır kapılarındaki birimleri, terminallerdeki belediye zabıta birimleri, Kanun ve bu Yönetmeliğin kendilerine yüklediği görev ve yetkileri doğrudan yerine getirir ve kullanırlar.

Denetim görevli ve yetkili kılınanlar ve bunlarla ilgili hususlar

MADDE 72- (1) Kanunda yazılı idarî para cezalarını uygulamaya Kanununun 27 nci maddesinde belirtilen kişiler yetkilidir.

(2) (**Değişik: RG 31/12/2011-28159**) İhlal tutanağı düzenleyebilecek personel aşağıda sayılmıştır:

a) Bakanlıkça yetkili kılınmış;

1) Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğü personeli.

2) Bakanlık Bölge Müdürlükleri personeli.

b) Trafik polisi ve zabıtası.

c) Trafik polisinin görev alanı dışında kalan yerlerde rütbeli jandarma personeli.

ç) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın sınır kapılarında görev yapan gümrük muhafaza ve gümrük muayene memurları ile bunların amirleri.

d) Terminallerde görevli belediye zabıtası.

(3) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca inceleme ve yoklama yapmaya yetkili olanlar, yaptıkları/yapacakları inceleme ve yoklamalarda, bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde yer alan kurallara aykırı olarak yapılmış bir faaliyete istinaden düzenlenmiş fatura veya fatura yerine geçen belge tespit etmeleri halinde; ilgililer hakkında Kanunun öngördüğü idari para cezalarının uygulanmasını teminen bu durumu Bakanlığa bildirmekle görevlidirler.

(4) Denetimle görevli ve yetkili kılınanlar, Kanun ve bu Yönetmelik esaslarına göre denetim görevlerini yerine getirmek ve denetimler sırasında tespit ettikleri kusurlar ve ihlaller için tutanak düzenlemekle yükümlüdürler.

(5) Bakanlık, uyarılmasına rağmen denetim görevini aksatanları ilgili idari ve adli mercilere bildirir.

İhlal ve idari para cezası karar tutanağı düzenlenmesi

MADDE 73- (1) Kanunda öngörülen ve bu Yönetmelikte belirtilen kusurları ve/veya ihlalleri işleyenler hakkında, bu Yönetmeliğin 72 nci maddesinde belirtilen görevliler tarafından idari para cezası ve/veya ihlal tespitine dair tutanak düzenlenir.

(2) Tutanaklar, para cezası gerektiren kusurlar için idari para cezası karar tutanağı, uyarma gerektiren mevzuat ihlalleri için ihlal tespit tutanağı olmak üzere iki şekilde düzenlenir.

(3) Birden fazla kusurun bir arada işlenmesi halinde her kusur için ayrı idari para cezası karar tutanağı düzenlenir.

(4) Birden fazla mevzuat ihlalinin bir arada işlenmesi halinde her ihlal için ayrı ihlal tespit tutanağı düzenlenir.

(5) İdari para cezalarına ilişkin diğer hususlarda Maliye Bakanlığınca yayımlanan mevzuat esas alınır.

Tutanakları düzenleyenlerin yükümlülüğü ve tutanakların muhafazası

MADDE 74- (1) Tutanak düzenleyenlerin tutanaklarla ilgili yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir.

a) Tutanaklara, mensubu olduğu kurumun veya birimin adı bulunan kaşe veya damgayı basmak veya bu kurumun veya birimin adını yazmak.

b) Tutanaklara, kendi adını, soyadını, görev unvanını ve sicil numarasını yazarak veya bu bilgiler bulunan kaşe veya damgayı her nüshasına basarak imza etmek.

c) Tutanakları, tebliğ yerine geçmek üzere, hakkında işlem yapılana veya temsilcisine imza ettirmek ve bir nüshasını vermek.

ç) Tutanakları imza etmekten kaçınanlar için "imza etmedi" kaydı koymak.

d) Zorunlu hallerde sorumlular için "gıyabında" yazarak kayıt koymak.

e) Tutanakların birer örneğini Bakanlığa göndermek.

(2) Bakanlığa gönderilen tutanak örnekleri Bakanlığın ilgili birimi tarafından incelenir, değerlendirilir ve muhafaza edilir.

İKİNCİ BÖLÜM

İdari Para Cezaları

İdari para cezaları

MADDE 75- (1) Kanunda öngörülen ve bu Yönetmeliğin;

a) 9 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına,

b) 11 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına,

c) 18 inci maddesinin dördüncü fıkrasına,

ç) 29 uncu maddesinin birinci fıkrasına,

d) 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine,

e) 38 inci maddesinin ikinci ve yedinci fıkralarına,

f) 40 ıncı maddesinin beşinci fıkrasına,

g) 41 inci maddesinin birinci fıkrasına,

ğ) 42 nci maddesinin dördüncü ve sekizinci fıkralarına,

h) 43 üncü maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, sekizinci, onüçüncü, yirmidördüncü fıkraları ile onbeşinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine,

ı) 44 üncü maddesinin birinci fıkrasına,

i) 47 nci maddesinin birinci fıkrasına,

j) 57 nci maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarına,

k) 58 inci maddesinin üçüncü fıkrasına,

l) 59 uncu maddesinin birinci fıkrasına,

m) 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasına,

n) 66 ncı maddesinin yedinci fıkrasına,

- o) 67 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine,
aykırı hareket edenlere Kanunda belirtilen miktarlarda idari para cezaları uygulanır.
(2) Bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan hükümler saklıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Diğer İdari Yaptırımlar

Uyarma

MADDE 76 - (1) Bu Yönetmeliğin;

- a) 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine aykırı hareket edenlere 10 uyarma,
b) 13 üncü maddesinin onbeşinci fıkrasına aykırı hareket edenlere 5 uyarma,
c) 17 nci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere 2 uyarma; ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere 3 uyarma,
ç) 21 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına aykırı hareket edenlere her fıkra için 10 uyarma,
d) 22 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi ile üçüncü fıkrasının (a) ve (b) bentlerine aykırı hareket edenlere her bent için 5 uyarma,
e) 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine aykırı hareket edenlere her bent için 2 uyarma,
f) 24 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendine aykırı hareket edenlere 5 uyarma,
g) 28 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere 3 uyarma,
ğ) 30 uncu maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarına aykırı hareket edenlere her fıkra için 5 uyarma; ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere 2 uyarma,
h) 31 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere 10 uyarma,
ı) 35 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine aykırı hareket edenlere her bent için 3 uyarma,
i) (**Değişik: RG 31/12/2011-28159**) 38 inci maddesinin üçüncü, dördüncü, altıncı ve dokuzuncu fıkralarına aykırı hareket edenlere her fıkra için 5 uyarma; beşinci ve sekizinci fıkralarına aykırı hareket edenlere her fıkra için 2 uyarma,
j) 39 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere 10 uyarma; üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarına aykırı hareket edenlere her fıkra için 2 uyarma; altıncı fıkrasına aykırı hareket edenlere 5 uyarma,
k) 40 ıncı maddesinin birinci, ikinci ve altıncı fıkralarına aykırı hareket edenlere her fıkra için 2 uyarma; üçüncü ve yedinci fıkralarına aykırı hareket edenlere her fıkra için 5 uyarma,
l) 41 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarına aykırı hareket edenlere her fıkra için 3 uyarma,
m) 42 nci maddesinin onuncu fıkrasına aykırı hareket edenlere, zarar görenin tazmin hakkı saklı kalmak üzere, 10 uyarma,

n) **(Değişik: RG 31/12/2010-27802)** 43 üncü maddesinin dördüncü, altıncı, dokuzuncu, onbirinci, onaltıncı, onyedinci, ondokuzuncu, yirmiikinci ve yirmiyedinci fıkralarına aykırı hareket edenlere her fıkra için 5 uyarma; beşinci ve onuncu fıkralarına aykırı hareket edenlere her fıkra için 2 uyarma; yedinci, yirminci, yirmibeşinci ve yirmialtıncı fıkralarına aykırı hareket edenlere her fıkra için 10 uyarma; yirmisekizinci fıkrasına aykırı hareket edenlere 3 uyarma,

o) 49 uncu maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere 5 uyarma,

ö) 50 nci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere 3 uyarma,

p) 55 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere 5 uyarma,

r) 57 nci maddesinin beşinci, onuncu ve onbirinci fıkralarına aykırı hareket edenlere her fıkra için 5 uyarma; dokuzuncu ve onikinci fıkralarına aykırı hareket edenlere her fıkra için 3 uyarma,

s) 58 inci maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere 5 uyarma; dördüncü ve beşinci fıkralarına aykırı hareket edenlere her fıkra için 3 uyarma,

ş) 59 uncu maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarına aykırı hareket edenlere her fıkra için 10 uyarma,

t) 60 ıncı maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere 3 uyarma,

u) 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b), (c), (ç), (d), (e), (f), (g) ve (ğ) bentlerine aykırı hareket edenlere her bent için 5 uyarma,

ü) 64 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine aykırı hareket edenlere 10 uyarma; (ç) bendine aykırı hareket edenlere 3 uyarma,

v) 70 inci maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere 5 uyarma, verilir.

(2) **(Değişik: RG 31/12/2011-28159)** Ayrıca çalıştırdıkları şoförlerinin taşıt belgelerinde kayıtlı taşıtlarını kullanarak karıştıkları, uyuşturucu ve silah kaçakçılığı, kaçak insan taşımaları ve ticareti suçları ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ile 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar nedeniyle yargı organları tarafından verilmiş ve kesinleşmiş mahkumiyet kararı bulunması halinde ilgili yetki belgesi sahibine 10 uyarma verilir.

(3) Yetki belgesi sahipleri; birinci ve ikinci fıkralara göre verilen uyarmaların veriliş tarihinden itibaren 90 gün içinde; Bakanlığa yazılı başvuruda bulunarak verilen uyarmaların paraya çevrilmesini talep edebilirler. Verilen uyarmaların paraya çevrilebilmesi için; bu 90 günlük süre içinde uyarma başına 63 Türk Lirasının Bakanlık döner sermaye hesaplarına ödenmesi şarttır. Söz konusu ödemenin yapılmasından sonra uyarmalar kaldırılır. Paraya çevrilmeyen uyarmalar kaldırılmaz. Bu ücret, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır.

Geçici durdurma

MADDE 77- (1) Bu Yönetmelik hükümleri ile Bakanlık talimatlarına göre verilen süre içinde Bakanlığa verilmesi gereken bilgi ve belgeleri zamanında vermeyen yetki belgesi sahiplerinden aynı mahiyetteki bilgi ve belgeler ikinci kez istenilir. Buna rağmen istenilen bilgi ve belgelerin süresi içinde verilmemesi halinde, yetki belgesi sahiplerinin yetki belgesi kapsamında izin verilen faaliyetleri geçici olarak durdurulur.

(2) Birinci fıkraya göre haklarında geçici durdurma işlemi tesis edilen yetki belgesi sahiplerinin, kendilerinden istenilen bilgi ve belgeleri işlem tarihinden sonra Bakanlığa vermeleri halinde; durdurma işleminin fiilen gerçekleştiği tarihi takip eden dördüncü günden itibaren faaliyetlerine izin verilir.

(3) 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca Bakanlığa süresi içinde bildirimde bulunduğu halde, aynı bende göre asgari kapasite şartlarını öngörülen 60 günlük süre içinde sağlamayanların yetki belgeleri kapsamındaki faaliyetleri 30 gün süreyle geçici olarak durdurulur. Bu 30 günlük süre içinde yetki belgesi sahiplerinin asgari kapasitelerindeki noksanlığı gidermeleri halinde, noksanlığın giderildiği gün faaliyetlerine izin verilir.

(4) 30 uncu maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket ederek bir yıl içinde 2 kez uyarma alan yetki belgesi sahibinin, yetki belgesi kapsamındaki faaliyetleri 10 gün süreyle geçici olarak durdurulur.

(5) 35 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendine aykırı olarak, hizmet akdi olmadan personel istihdamının 1 yıl içinde 3 kez tespit edilmesi halinde yetki belgesi sahibinin faaliyeti 10 gün süreyle geçici olarak durdurulur.

(6) Yetki belgesi sahipleri 43 üncü maddenin ondördüncü fıkrası çerçevesinde mesleki saygınlığını kaybetmiş kişilerle ilgili gerekli iş ve işlemleri süresi içinde yerine getirmezler ise; durumun tespitinden itibaren yetki belgesi sahiplerinin faaliyetleri; durumlarını bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükümlerine uygun hale getirinceye kadar geçici olarak durdurulur.

(7) 43 üncü maddenin;

a) **(Değişik: RG 31/12/2010-27802)** Onsekizinci fıkrasına aykırı hareket eden yetki belgesi sahipleri aynı aykırılığı 1 yıl içinde 3 kez yaparlarsa,

b) Yirminci fıkrasına aykırı hareket ederek uyarma alan yetki belgesi sahipleri aynı aykırılığı 1 yıl içinde 2 kez yaparlarsa,

faaliyetleri 10 gün süre ile geçici olarak durdurulur.

(8) 59 uncu maddenin ikinci fıkrasına aykırı hareket ederek uyarma alan yetki belgesi sahipleri aynı aykırılığı 1 yıl içinde 2 kez yaparlarsa, hem taşımacı hem de acentesinin faaliyetleri 10 gün süre ile geçici olarak durdurulur.

(9) Faaliyetleri geçici olarak durdurulan yetki belgesi sahiplerinin taşıt belgelerinde kayıtlı özmal taşıtlar bu süre boyunca başka bir yetki belgesine kaydettirilerek çalıştırılmaz.

(10) Geçici durdurma işlemleri, geçici durdurma işleminin ilgili yetki belgesi sahibine bildirim tarihini takip eden 30 uncu günde yürürlüğe girer.

İptal

MADDE 78 - (1) (Değişik: RG 31/12/2011-28159) Yetki belgesi sahiplerinin, faaliyetleri esnasında bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen kişiler hakkında uyuşturucu ve silah kaçakçılığı, kaçak insan taşımacılığı veya ticareti suçları ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ile 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar nedeniyle yargı organları tarafından verilmiş ve kesinleşmiş mahkumiyet kararı bulunması halinde; yetki belgeleri iptal edilir.

(2) 15 inci maddenin beşinci fıkrasına göre yapılan inceleme ve araştırma sonucunda, beyan edilen bilgiler ve verilen belgelerden herhangi birinin yanlış, yanıltıcı, tahrif edilmiş veya sahte olarak verilmek suretiyle haksız yetki belgesi alındığının veya yenilendiğinin veya değiştirildiğinin tespit edilmesi halinde, yetki belgesi iptal edilir. Bu iptal işlemi, bilgi için, gerekçesiyle birlikte ilgili yetki belgesi sahibine, ilgililer hakkında gerekli kanuni işlemin yapılması için de, durum ilgili Cumhuriyet Savcılığına bildirilir.

(3) 20 nci maddenin birinci veya ikinci fıkralarına aykırı hareket edenlerin yetki belgeleri iptal edilir.

(4) 22 nci maddenin ikinci fıkrasının (b) bendi veya (c) bendi gereği 1 yıl içinde bu Yönetmelikte öngörülen şartların sağlanamaması halinde yetki belgesi iptal edilir.

(5) 23 üncü maddenin;

a) Birinci fıkrasının (c) bendine göre Bakanlığa süresi içinde bildirimde bulunması gerektiği halde bildirimde bulunmayarak asgari kapasiteyi aynı bentte öngörülen 60 günlük süre içinde sağlamadığı tespit edilen yetki belgesi sahipleri için geçici durdurma işlemi tesis olunmadan yetki belgeleri doğrudan iptal edilir.

b) Birinci fıkrasının (b) veya (ç) bentlerine aykırı hareket edenlerin yetki belgeleri iptal edilir.

(6) 43 üncü maddenin yirmibirinci fıkrasındaki yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde Bakanlığın bilgisi olduğu tarihten itibaren yetki belgesi iptal edilir.

(7) 76 ncı maddeye göre verilen ve veriliş tarihinden itibaren 90 gün içinde kaldırılmadığı için kalıcı hale gelen uyarıların toplam sayısı 50 adede ulaşınca ilgilinin yetki belgesi iptal edilir.

(8) 77 nci maddenin üçüncü fıkrası çerçevesinde faaliyetleri 30 gün süreyle geçici olarak durdurulan yetki belgesi sahipleri, bu 30 günlük süre zarfında da noksanlıklarını gidererek asgari kapasitelerini tamamlamazlar ise yetki belgeleri iptal edilir.

(9) Yetki belgesi sahibinin faaliyeti esnasında, yetki belgesi alma şartlarından herhangi birini kaybetmesi ve bu konuda, bu Yönetmelikte bir süre öngörülmemiş olması halinde, kaybedilen şartın veya şartların giderilmesi veya tamamlanması için Bakanlıkça 60 gün beklenir. Bu 60 günlük süre içinde eksikliğin giderilmemesi halinde yetki belgesi iptal edilir.

(10) (**Değişik: RG 31/12/2010-27802**) Yetki belgesi sahibinin kendi isteğiyle yapılan iptal işlemi, iptal işleminin yapıldığı tarihte; diğer iptal işlemleri ise iptal işleminin ilgili yetki belgesi sahibine bildirim tarihini takip eden otuzuncu günde yürürlüğe girer.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İdari Para Cezası ve Diğer İdari Yaptırımların Birlikte Uygulanması

İdari para cezası ve diğer idari yaptırımların birlikte uygulanması

MADDE 79- (1) Kanunda öngörülen idari para cezaları, Kanunda ve bu Yönetmelikte düzenlenen uyarma, geçici durdurma ve iptal gibi idarî müeyyidelerin uygulanmasına engel teşkil etmez.

(2) Birden fazla kabahatin bir arada işlenmesi halinde her kabahat için ayrı ayrı idari para cezası uygulanır.

(3) Birden fazla ihlalin bir arada işlenmesi halinde her ihlal için ayrı ayrı idari müeyyide uygulanır.

YEDİNCİ KISIM

Belge Ücretleri, Yetki Devri, Çeşitli ve Son Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Belge Ücretleri

Belge ücretleri

MADDE 80- (1) Bakanlıkça verilecek yetki belgeleri ve taşıt kartlarından bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-1 sayılı Ücret Tablosunda belirtilen ücretler alınır. Ücreti alınmadan yetki belgeleri ve taşıt kartları verilmez. Yetki belgesinin yenilenmesinde ve zayiinde ücretin % 15'i alınır. Unvan, adres ve bağlı olduğu vergi dairesi ve vergi numarası değişikliğinden dolayı süresi bitmeden yenilenen yetki belgelerinden ve bu belgelere ait taşıt kartlarından ücret alınmaz.

(2) Yetki belgesi sahiplerine ait şube/şubeler için düzenlenen belgelerden ücret alınmaz.

(3) Belge ücretleri, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır.

(4) Düzenlenme işlemi tamamlanmış olan belge ücretleri iade edilmez ve geri ödenmez.

İKİNCİ BÖLÜM

Yetki Devri

Yetki devri

MADDE 81- (1) Bakanlık, gerektiğinde teknik ve idari kapasite, teşkilat imkânları, hizmetin hızlı/etkin/yaygın olarak üretilmesi ilkelerini gözeterek; Kanunun 35 inci maddesinin verdiği yetkiye dayanarak, Kanun gereğince yerine getirmekle yükümlü olduğu görev ve yetkilerini aşağıda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde devredebilir.

a) Yetki devri, Bakanlık ile kamu kurum/kuruluşları, 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu kapsamına giren Birlik/Odalar arasında düzenlenecek protokol/sözleşme ile yapılır. Bu protokol/sözleşmede devredilecek yetkinin konusu, süresi ve mutabakata varılan hususlar açıkça belirtilir.

b) Yetki devri, devredilecek yetkinin niteliği gözetilmek suretiyle en az 1 yıl en fazla 5 yıl süreyle yapılır. Yetki devri, süresinin bitiminde yenilenebilir.

c) Yetki devredilmiş olanların ilgili mevzuat ve yayımlanan genelge ve talimatlara uymaması halinde, Bakanlık tarafından 15 gün önceden yazılı olarak bildirimde bulunulmak suretiyle yapılmış olan yetki devri tek taraflı olarak iptal edilir.

ç) Bakanlık, devredilen yetkinin kullanımı ile ilgili olarak gerektiğinde her türlü denetimi yapar.

d) Bakanlık tarafından, devredilen yetkinin özelliğine göre aynı konuda birden fazla kamu kurum/kuruluşu veya birlik/odaya yetki devri yapılabilir.

e) Devredilen yetki kapsamında yetki verilenler tarafından üretilecek hizmet/hizmetler için alınacak/ödenen ücretler Bakanlığın onayını gerektirir.

f) Bakanlık tarafından yapılacak yetki devri, düzenleme ve kural ihdası hususunu kapsamaz ve bu hususta yetki devri yapılamaz.

g) Bu Yönetmeliğin 70, 71 ve 72 nci maddeleri hükümleri saklıdır.

ğ) Yetki devri, Bakanlığın bu konudaki görev, sorumluluk ve yetkisini ortadan kaldırmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Karayoluyla yapılacak hac ve umre

MADDE 82- (1) Karayoluyla yapılacak hac ve umre seyahatleri de bu Yönetmeliğin uluslararası yolcu taşımacılığı hükümlerine tabidir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 83- (1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanması amacıyla Bakanlıkça tebliğ, yönerge veya genelgelerle düzenleme yapılabilir.

Sürelerin başlangıcı ve bitişi

MADDE 84 - (1) Bu Yönetmelikte yer alan süreler, aksi belirtilmemiş ise, işlem tarihini izleyen günden itibaren işlemeye başlar. Tatil günleri süreler dahilidir. Sürenin son gününün tatil gününe rastlaması halinde, süre tatil gününü izleyen ilk iş günü mesai bitimine kadar uzar.

(2) Bu Yönetmelikte belirtilen ve belli bir süre içinde tekrarı halinde idari yaptırım gerektiren fiiller için söz konusu sürenin belirlenmesinde başlangıç tarihi olarak ilk fiilin işlendiği tarih esas alınır.

Bildirim

MADDE 85- (1) Bu Yönetmeliğe göre geçici durdurma ve iptallere ilişkin gönderilen bildirim yazılarının alıcısına ulaştırılamayıp iade edilmesi halinde, bildirim yazısının içeriği ulusal bir gazetede bir kez yayımlanır. Yayım tarihini takip eden yedi iş günü sonunda bildirim işlemi tamamlanmış sayılır.

Olağanüstü şartlarda yapılacak düzenlemeler

MADDE 86- (1) Bakanlık, doğal afet, gerginlik ve savaş hali, zorunlu göç, ekonomik ve siyasi kriz ve benzeri olağanüstü ve zorunlu hallerde, ülkelerin bu konulardaki durum ve konumlarına göre bu Yönetmelikte uluslararası taşımalar ve faaliyetlerle ilgili hükümleri o ülkelere yönelik olarak belirli bir süre için değiştirebilir veya kaldırabilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 87 - (1) 25/2/2004 tarihli ve 25384 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Karayolu Taşıma Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 25/2/2004 tarihinde ilk defa yetki belgesi kapsamına alınan ve yetki belgesi alma süresi Bakanlıkça uzatılan faaliyetler için;

a) 25/2/2004 – 28/2/2005 tarihleri arasında yetki belgesi alanların yetki belgelerinin geçerlilik süresine 2 yıl 6 ay,

b) 1/3/2005 – 25/2/2006 tarihleri arasında yetki belgesi alanların yetki belgelerinin geçerlilik süresine 1 yıl 6 ay,

c) 26/2/2006 – 30/6/2006 tarihleri arasında yetki belgesi alanların yetki belgelerinin geçerlilik süresine 1 yıl,

ilave edilir. Bu ilave süreler için yetki belgesi ve varsa taşıt kartları için herhangi bir ücret alınmaz.

(2) **(Değişik: RG 25/12/2009-27443)** 25/2/2004 tarihinde ilk defa yetki belgesi kapsamına alınan faaliyetler için yetki belgesi almak üzere 25/2/2006 tarihine kadar başvuran ve bu başvuruya istinaden kendilerine yetki belgesi düzenlenenlerden; K türü yetki belgesi sahibi tüzel kişiler yetki belgelerinin ilk yenileme tarihine, diğer yetki belgesi sahipleri ise 31/10/2009 tarihine kadar bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesinde öngörülen hususlara ilişkin noksanlıklarını tamamlamak zorundadırlar.

(3) Bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesi ve 43 üncü maddesinin yirmiikinci fıkrası hükümleri K türü yetki belgesi sahipleri için 31/12/2009 tarihine kadar uygulanmaz.

(4) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan A1 veya A2 yetki belgeleri eki taşıt belgelerine kaydedilmiş 24 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt

bendinde belirtilen sayıdan daha fazla olan taşıtlar; yetki belgesinin yenilenmesine kadar veya yetki belgesinin yenilenmesinden önce satış, kazaya uğrama, yanma, müsadere edilme, hurdaya ayrılma, yaş haddi veya başka bir sebepten dolayı taşıt belgesinden düşürülünceye kadar kullanılmaya devam edilir.

(5) **(Değişik: RG 25/12/2009-27443)** Bu Yönetmeliğin 24 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendi, yurtiçi eşya taşımacılığında kullanılan taşıtlar için 31/12/2009 tarihine kadar zorunlu değildir.

(6) **(Değişik: RG 31/12/2010-27802)** Bu Yönetmeliğin 32 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan zorunluluk 31/12/2011 tarihine kadar aranmaz.

(7) Bu Yönetmeliğin 33 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan alt ve üst yapıya ilişkin fiziki şartlar 31/12/2009 tarihine kadar aranmaz.

(8) **(Değişik: RG 31/12/2010-27802)** Bu Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan şart 30/6/2012 tarihine kadar aranmaz.

(9) Bu Yönetmeliğin 43 üncü maddesinin onbeşinci fıkrasında yer alan yükümlülük 30/9/2009 tarihine kadar aranmaz.

(10) **(Değişik: RG 31/12/2010-27802)** Kargo taşımalarında tarifeli faaliyet zorunluluğu 31/12/2012 tarihine kadar aranmaz.

(11) **(Değişik: RG 25/12/2009-27443)** F türü yetki belgesi sahipleri durumlarını en geç 30/9/2010 tarihine kadar 8 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendine uygun hale getirirler.

(12) 1/7/2009 tarihinden önce 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu kapsamında sağlanan taşıtlar, taşıt belgelerine özmal olarak kaydedilir ve bu taşıtlar finansal kiralama sözleşmesinin bitim tarihine kadar özmal taşıt olarak sayılmaya devam edilir.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) 25/2/2006 tarihine kadar K1 veya K3 yetki belgesi almak üzere başvuran ve bu başvuruya istinaden kendilerine yetki belgesi düzenlenen gerçek kişilerden; bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesinde belirtilen asgari kapasite ve sermaye şartları, 24 üncü maddesinde belirtilen yaş şartı ile 43 üncü maddesinin onbeşinci fıkrasında belirtilen orta düzey yönetici mesleki yeterlilik belgesine sahip olma veya bu belgeye sahip kişileri istihdam etme şartı aranmaz. **(Ek Cümle: RG 31/12/2011-28159)** Ancak bu durumda olan yetki belgesi sahiplerinin en az 1 adet özmal birim taşıta sahip olmaları şarttır.

GEÇİCİ MADDE 3- (1) **(Değişik: RG 31/12/2011-28159)** 13 üncü maddenin sekizinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan yetki belgesi ücretlerindeki % 75'lik indirim ve fark oranları 31/12/2011 tarihine kadar % 90, 1/1/2012-31/12/2012 tarihleri arasında ise % 85 olarak uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu Yönetmelik ile kaldırılan A3, E1, E2 yetki belgesi sahipleri, sahip oldukları yetki belgesinin geçerlilik süresinin bitimine kadar faaliyetlerini sürdürebilirler. Bu yetki belgesi sahipleri, isterlerse yetki belgelerinin geçerlilik süresinin bitiminden önce 19 uncu maddenin birinci fıkrası çerçevesinde yetki belgelerini değiştirebilirler. Değiştirme esnasında A3

yetki belgesinin ücreti 25.885 TL, E1 yetki belgesinin ücreti 25.885 TL, E2 yetki belgesinin ücreti 51.770 TL olarak değerlendirilir.

GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte faaliyet kapsamı genişleyen B1 yetki belgesi sahibi olanlar için aşağıdaki kurallar uygulanır:

a) Hem B1 hem D1 yetki belgesi sahibi olan kişilerin talep etmeleri ve bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış gün içinde Bakanlığa müracaat etmeleri halinde; bu belgeleri iptal edilerek adlarına herhangi bir ücret alınmadan 5 yıl geçerli yeni bir B1 yetki belgesi Bakanlıkça düzenlenir ve düzenlenen bu yeni B1 yetki belgesi eki taşıt belgesine önceki B1 ve D1 yetki belgesinde kayıtlı taşıtlar herhangi bir ücret alınmadan kaydedilerek taşıt kartları düzenlenir.

b) Sadece B1 yetki belgesine sahip olan kişiler 31/8/2009 tarihine kadar B1 yetki belgesi ücreti ile D1 yetki belgesi ücreti arasındaki ücret farkını ödemek suretiyle adlarına 5 yıl geçerli yeni bir B1 yetki belgesi düzenletebilirler. Düzenlenen bu yeni B1 yetki belgesi eki taşıt belgesine önceki B1 yetki belgesindeki kayıtlı taşıtlar herhangi bir ücret alınmadan kaydedilerek taşıt kartları düzenlenir.

c) Sadece B1 yetki belgesine sahip olan ve (b) bendinde belirtilen kurallara uygun olarak adlarına yeni bir B1 yetki belgesi düzenlenemeyen kişilerin mevcut B1 yetki belgeleri süresinin bitimine kadar geçerli olur, ancak, geçerlik süresinin bitiminde yenilenmez.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte faaliyet kapsamı genişleyen B2 yetki belgesi sahibi olanlar için aşağıdaki kurallar uygulanır:

a) Hem B2 hem D2 yetki belgesi sahibi olan kişilerin talep etmeleri ve bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış gün içinde Bakanlığa müracaat etmeleri halinde; bu belgeleri iptal edilerek; adlarına herhangi bir ücret alınmadan 5 yıl geçerli yeni bir B2 yetki belgesi Bakanlıkça düzenlenir ve düzenlenen bu yeni B2 yetki belgesi eki taşıt belgesine önceki B2 ve D2 yetki belgesinde kayıtlı taşıtlar herhangi bir ücret alınmadan kaydedilerek taşıt kartları düzenlenir.

b) Sadece B2 yetki belgesine sahip olan kişiler 31/8/2009 tarihine kadar B2 yetki belgesi ücreti ile D2 yetki belgesi ücreti arasındaki ücret farkını ödemek suretiyle adlarına 5 yıl geçerli yeni bir B2 yetki belgesi düzenletebilirler. Düzenlenen bu yeni B2 yetki belgesi eki taşıt belgesine önceki B2 yetki belgesindeki kayıtlı taşıtlar herhangi bir ücret alınmadan kaydedilerek taşıt kartları düzenlenir.

c) Sadece B2 yetki belgesine sahip olan ve (b) bendinde belirtilen kurallara uygun olarak adlarına yeni bir B2 yetki belgesi düzenlenemeyen kişilerin mevcut B2 yetki belgeleri süresinin bitimine kadar geçerli olur, ancak, geçerlik süresinin bitiminde yenilenmez.

(Değişik: RG 25/12/2009-27443) (3) B veya D türü yetki belgelerinden ikisine (B1+B2 veya D1+D2) birlikte sahip olan gerçek veya tüzel kişilerin sadece B2 veya D2 yetki belgeleri için bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesinde öngörülen asgari kapasite şartı 30/6/2010 tarihine kadar aranmaz.

GEÇİCİ MADDE 6- (1) 30/6/2010 tarihine kadar;

- a) Aynı yetki belgesine sahip olanlar kendi aralarında,
 - b) C2, L2 ve M3 yetki belgesine sahip olanlar birbirleriyle,
 - c) K1, L1, M1, M2, N1 ve N2 yetki belgesine sahip olanlar birbirleriyle,
- ortak taşıma sözleşmesi akdederek ortak taşıma yapabilirler.

(2) Birinci fıkrada sayılan taşımalarda, yetki belgesi sahipleri, sorumluluk ve yükümlülük bakımından müştereken ve müteselsilen sorumlu ve yükümlüdürler.

GEÇİCİ MADDE 7- (1) 1/1/2011 tarihinden önce D4 yetki belgesi düzenlenmez.

(2) 1/1/2011 tarihine kadar, 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası ve taşıma mesafesine bakılmaksızın iliçi ticari yolcu taşımacılığı yapanlara/yapacaklara valiliklerce verilen/verilecek yetki belgeleriyle ilgili iş ve işlemlere bu Yönetmeliğin yayımından önceki esaslar ve usullerle aynen devam edilir.

(3) 1/1/2011 tarihinden önce valiliklerce verilmiş olan yetki belgeleri ve taşıt kartları, bu tarihten itibaren ve sözkonusu yetki belgelerinin geçerlilik süresi içinde yetki belgesi sahiplerinin talep etmeleri halinde; bu yetki belgeleri ve eki taşıt kartları geçerlilik süreleri esas alınarak D4 yetki belgesi ve yeni taşıt kartlarıyla ücretsiz olarak değiştirilir ve düzenlenen D4 yetki belgesi eki taşıt belgesine en fazla 10 adet özmal taşıt kaydedilir. Değiştirme esnasında ilgililerin talep etmeleri ve yenileme ücreti ödemeleri halinde ise; D4 yetki belgeleri 5 yıl geçerli olmak üzere düzenlenir.

(4) Valiliklerce verilen yetki belgelerini üçüncü fıkraya uygun olarak değiştirmeyenlerin bu yetki belgeleri sürelerinin bitiminde geçersiz olur.

(5) **(Değişik: RG 31/12/2011-28159)** D4 yetki belgesi ücreti, 1/1/2011-1/1/2012 tarihleri arasında % 85, 2/1/2012-31/12/2012 tarihleri arasında ise % 75 indirimli olarak uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 8 - (Değişik: RG 10/8/2011-28021) (1) Bu maddenin yayımlandığı tarihten önce adi ortaklıklar adına düzenlenmiş B3, C1, D3 ve K2 yetki belgeleri, sürelerinin bitimine kadar geçerli olur, ancak geçerlilik süresinin bitiminde yenilenmez.

GEÇİCİ MADDE 9 – (Ek Madde: RG 31/12/2011-28159) (1) B1, B2 ve C2 yetki belgeleri ile L, M ve N türü yetki belgesi sahiplerinin, taşıt belgesinde 25 inci maddede belirlenmiş sözleşmeli taşıt oranlarından daha fazla olan sözleşmeli taşıt sayılarını 31/12/2012 tarihine kadar söz konusu maddeye uygun hale getirmeleri şarttır. Yetki belgesi sahiplerinden bu yükümlülüklerini 31/12/2012 tarihine kadar yerine getirmeyenlerin sözleşmeli taşıtlarının tamamı Bakanlıkça taşıt belgelerinden re'sen düşülür.

Yürürlük

MADDE 88 - (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 89 - (1) **(Değişik: RG 31/12/2011-28159)** Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı yürütür.

**KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİNE GÖRE ALINACAK YETKİ BELGESİ
ÜCRETLERİ**

EK: 1

BELGE TANIMI / AÇIKLAMASI	SİMGESİ	2012 ÜCRETLERİ [TL]
Otomobille Yurtiçi Yolcu Taşımacılığı	A1	15.705
Otomobille Uluslararası Yolcu Taşımacılığı	A2	23.560
Otobüsle Uluslararası ve Şehirlerarası Tarifeli Yolcu Taşımacılığı	B1	78.532
Otobüsle Uluslararası ve Yurtiçi Tarifesiz Yolcu Taşımacılığı	B2	39.265
Otobüsle Uluslararası ve Yurtiçi Kendi Personelinin Taşınması	B3	7.852
Kendi iştigali ile ilgili Uluslararası ve Yurtiçi Eşya Taşımacılığı	C1	7.852
Uluslararası ve Yurtiçi Ticari Eşya Taşımacılığı	C2	62.827
Uluslararası ve Yurtiçi Ev/Büro Eşyası Taşımacılığı	C3	15.705
Otobüsle Şehirlerarası Tarifeli Yolcu Taşımacılığı	D1	47.121
Otobüsle Yurtiçi Tarifesiz Yolcu Taşımacılığı	D2	23.560
Otobüsle Yurtiçi Kendi Personelinin Taşınması	D3	7.852
Otobüsle 100 km.'ye Kadar Şehirlerarası ve İliçi Yolcu Taşımacılığı	D4	6.067
Yurtiçi Yolcu Taşıma Acenteliği	F1	6.280
Uluslararası ve Yurtiçi Yolcu Taşıma Acenteliği	F2	9.420
Yurtiçi Eşya Taşıma Acenteliği	G1	6.280
Uluslararası ve Yurtiçi Eşya Taşıma Acenteliği	G2	9.420
Yurtiçi Kargo Acenteliği	G3	6.280
Uluslararası ve Yurtiçi Kargo Acenteliği	G4	9.420
Yurtiçi Eşya Komisyonculuğu	H1	6.280
Uluslararası ve Yurtiçi Eşya Komisyonculuğu	H2	9.420
Yurtiçi Ticari Eşya Taşımacılığı	K1	15.705
Kendi iştigali ile ilgili Yurtiçi Eşya Taşımacılığı	K2	7.852
Yurtiçi Ticari Ev/Büro Eşyası Taşımacılığı	K3	7.852
Yurtiçi Lojistik İşletmeciliği	L1	157.076
Uluslararası ve Yurtiçi Lojistik İşletmeciliği	L2	314.153
İliçi Kargo İşletmeciliği	M1	15.705
Yurtiçi Kargo İşletmeciliği	M2	235.615
Uluslararası ve Yurtiçi Kargo İşletmeciliği	M3	314.153
İliçi Nakliyat Ambarı İşletmeciliği	N1	3.139
Yurtiçi Nakliyat Ambarı İşletmeciliği	N2	31.413
İliçi Dağıtım İşletmeciliği	P1	15.705
Yurtiçi Dağıtım İşletmeciliği	P2	235.615
Yurtiçi Taşıma İşleri Organizatörlüğü	R1	235.615
Uluslararası ve Yurtiçi Taşıma İşleri Organizatörlüğü	R2	314.153
Büyükşehir Belediye Sınırları İçinde Yolcu Terminali İşletmeciliği	T1	1.567
Büyükşehir Belediye Sınırları Dışında Yolcu Terminali İşletmeciliği	T2	1.567
Eşya Terminali İşletmeciliği	T3	1.567
Her Bir Taşıt Kartı		74
Uyarma		74
Taşıma Özel İzin Belgesi		154